

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čekoval račun 10.603.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Davki.

Prejšnji angleški finančni minister Churchill je svojčas v angleškem parlamentu podal sliko o plačevanju davkov v večjih državah. Primerjal je davke pred svetovno vojno ter po vojni in tako ugotovil, da so se po svetovni vojni davki v posameznih državah jako povečali. Izračunal je, koliko davkov je prišlo na vsakega državljana leta 1913 in koliko leta 1928. Prišlo je torej davkov na enega državljana:

	1. 1913	1. 1928
Angliji šilingov	71½	291½
Franciji frankov	84.5	910
Nemčiji mark	31.3	113.4
Italiji lir	53.8	394.4
Zedinjenih državah dol.	6.8	30

Breme državnih dolgov, porazdeljeno na prebivalstvo, znaša za enega prebivalca v Angliji 168 funtov šterlingov, na Francoskem 11.700 papirnatih frankov, v Zedinjenih državah 160 dolarjev, v Nemčiji brez reparacijskih obveznosti 68 mark.

O manjših državah, med njimi tudi o naši državi Churchill ni govoril, ker ni imel podatkov. Iz navedenih številk se vidi, kako so po posameznih državah po vojni narasla državna bremena. To so posledice svetovne vojne, ki jih čutijo prebivalci vseh držav in ki ne bodo tako kmalu odstranjene. Cela človeška generacija (rod) jih bo nosila.

Kar se tiče naše države, v njej davki primeroma niso tako visoki kakor v drugih državah, osobito v velikih državah. Vendar predstavljajo vse dajatve: državne, banovinske, okrajne in občinske, ki jih morajo plačevati prebivalci, znatno in občutno svoto. Oral zemlje je obremenjen s 300 dinarji. — Vpoštevati se mora pri tem tudi to, da kmetje svojih pridelkov ne morejo prodati za primerne cene ali jih sploh ne morejo prodati. Industrijske države so se po svetovni vojni začele v veliki meri brigati za svoje poljedelstvo, kojega pridelke ščitijo z visokimi carinami. Stremljenje nekaterih držav — Nemči-

je, Čehoslovaške, Avstrije — gre za tem, da se te carine ne znižajo, marveč zvišajo.

Tako se izvoz kmetijskih pridelkov iz naše države vedno bolj otežkuje. Odtod kriza vina, hmelja, lesa, žita in vobče v trgovini s poljskimi pridelki. Kar pa mora kmet kupiti, je enkrat, dvakrat, trikrat in še večkrat dražje nego pred vojno. Če se poljedelstvo pri nas še tako intenzivira, če poljedelci pri nas še toliko napredujejo pri obdelovanju zemlje, ne bodo te prilike boljše, dokler se ne omogoči kmetu možnost prodaje njegovih pridelkov za primerne in pravične cene, ki bodo v pravem razmerju s cenami tistega, kar mora kmet kupovati.

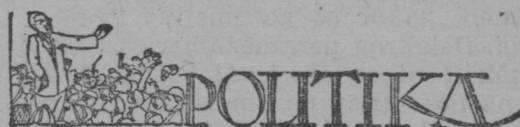
Ko je sedanji ministrski predsednik general Živkovič nedavno bil v Vojvo-

dini ter se je razgovarjal s priprostim ljudstvom, so mu ljudje o svojem gospodarskem stanju prostodušno poročali. Predsednik vlade je njihovim izvajanjem pritrdil ter izjavil, da je vlada dopolnilni davek k zemljarini že znižala od 17 na 12%, da ga pa bo še dalje znižala od 12 na 8%. S tem znižanjem se bodo tudi znižale razne doklade k državnemu zemljiškemu davku.

Tudi o banovinskih proračunih je general Živkovič izrazil mnenje, da se ni vsepovsodi izvedlo načelo štednje, kakor bi to bilo potrebno. Zato je izdal odlok, s katerim se naroča, naj se 1. v banovinskih proračunih odobreni izdatki za reprezentacijo in zaupne posle, za razne podpore, nagrade in honorarje ne izvršijo; 2. naj se ostali v visoki izmeri odobreni izdatki naknadno še enkrat proučijo ter znižajo na najnujnejše svote, ki bodo v soglasju s stvarnimi potrebami.

Velika težava

V petem mesecu po novem letu smo že, pa večina občin še ni prejela za leto 1930 nobenih doklad in davščin. Vsi proračuni občin, ki izkazujejo nad 60% doklad na direktne davke in ravno tako oni, ki imajo nad 50% doklad na državno trošarino na vino, so bili poslani v Beograd v odobritev. Od tam pa še niso prišli nazaj. Dokler proračun ni rešen, občina ne prejme od davkarije nobenih doklad, kakor tudi ne od finančne uprave nobene trošarine. Tako so zdaj občine že mesece brez vsakega denarja. Ker pa občine nimajo denarja, ga seveda tudi krajevnim šolskim odborom ne morejo dati. Računi rastejo tu in tam, pokritja pa ni. Tu je potrebna odpomoč. »Slovenski Gospodar« je prinesel nedavno poročilo, da bo odslej reševala vse občinske proračune, ki ne izkazujejo doklad nad 150%, banska uprava sama. To je primerno in pravilno. Ali ne bi mogla banska uprava takoj prevzeti tudi že proračune za leto 1930 v svoj pregled? Od nje bi bilo v bližnjem času mogoče dobiti rešitev. Tako bi bile odstranjene sedanje težkoče, ki jih imajo župani in blagajniki krajevnih šolskih odborov.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Youngov načrt se bo izvajal. Kako znano, so se zedinile svojčas velesile Nemčijo v Haagu, da bodo plačevali Nemci vojno odškodnino po Youngovem načrtu. Po haških določbah so morale ta načrt sprejeti v parlamentu (ratificirati) Nemčija in štiri od petih glavnih upniških držav. Nemčija, Francija ter Belgija so potrdile načrt s parlamentarno večino takoj, Anglija in Italija sta izvršili ratifikacijo zadnje dni. Mednarodna vojno odškodninska banka bo sklicala sejo za ustanovitev kapitala in za razpis prvega vojno odškodninskega posojila.

Krščansko socijalna stranka v Avstriji dobi novega predsednika. Dr. Seipel vstraja iz zdravstvenih ozirov na odložitvi načelstva krščansko socijalne stranke. Po njegovi želji ter priporočilu bi naj bil bodoči strankin načelnik sedajni podkancler Vaugoin.

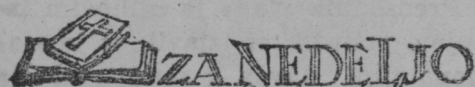
Republikanizem v Španskem. Republikanizem v Španiji se vedno bolj širi. Zadnje dni so uprizorili visokošolci resne ter krvave nemire tako, da so vseučilišča zaprta. Radi resno napre-

dujočega republikanskega gibanja je bilo proglašeno po vsej državi obsedno stanje. Nevarnost za monarhijo bo resna, ako se bo pridružilo republikancem častniško in ako bo došlo do upora Kataloncev, ki so avtonomisti.

Iz uporne Indije. Po naročilu angleške vlade je pustil indijski podkralj v noči na tistem prijati ter zapreti dušo indijskega upornega gibanja Gandhija. Te dni so prepeljali ujetnika zopet na tistem iz prvotnega zapor v Yeriadi v vojaško zdravilišče v Purandharju, ki je gorska trdnjava 25 km od Pune. Komaj so zvedele množice za Gandhijevo aretacijo se je uporno gibanje znatno poostriilo. Uporniki zahtevajo na shodih in s krvavimi demonstracijami izpusti-

tev Gandhija. Vsekakor so se odločili Angleži, da bodo zatrli za vsako ceno vstajo z oboroženo silo.

59. zasedanje sveta Društva narodov v Ženevi je pričelo v ponedeljek, dne 12. maja. Na dnevnem redu bodo načelna vprašanja. Od tokratnega zasedanja pričakuje Evropa zelo veliko, ker se bodo sestali ob tej priliki zunanji ministri vodilnih evropskih držav. Obče pričakovanje je, da bodo sklenili vodilni politiki, da se razpošlje evropskim državam vprašalna pola glede sklenitve evropskih združenih držav po vzorcu ameriške unije. To zasedanje bo imelo še nalogo, da se sestavi program velikih mednarodnih razorožitvenih posvetovanj, ki se bodo vršila prihodnje leto.

Redovno življenje v srednjem veku.

Razvoj redovnega življenja.

V srednjem veku se je razcvetelo redovniško življenje in povzdignilo moč Cerkve, ki je bila ogrožena od strani mnogobrojnih krivovercev. V tej dobi je bil naval za vstop v samostane. Red sv. Benedikta je bil poostren in mnogo novih redov se je rodilo. Do začetka 18. stoletja so obstojale tri redovne družine v katoliški Cerkvi, ki so bile zgrajene na treh redovnih pravilih: sv. Bazilija, sv. Benedikta in sv. Avguština. Tem se je pridružil četrti redovni pravilnik sv. Frančiška za družino beraških redov. Samostanski redi v srednjem veku so si pridobili za usodo Cerkve in njeno delovanje veliko večji pomen, kakor so ga imeli v prejšnji dobi. Delokrog posameznih redov se je razširil; ni se omejeval kakor doslej le na posvetitev posameznikov, na pouk in nekaj dušeskrbja, ampak je obsegal vse panoge krščanskega življenja ter stremljenja. Nekaj značilnega za srednjeveško dobo so viteški redi, ki so združevali samostansko življenje z viteštvom, redi beraštva s popolnim uboštvo ter na zunaj delujočim življenjem in tretji red, ki je zanesel redovniškega duha med posvetne ljudi. Ustanovitev beraških redov in njih razmah je nekaj največjega, kar je ustvarila Cerkve.

Dva nova reda po starih pravilih.

Cistercijenci. Opat Robert (škofija Langres na Francoskem) je zapustil radi nepokorščine svojih podložnih leta 1098. samostan in se preselil z 20 menihi v samoto Citeaux pri francoskem mestu Dijon, kjer je živel v največji strogosti. Le malo novincev je vstopalo v novi samostan, ker je bil način življenja po tedajnih nazorih prestrog. Robertov naslednik, opat Štefan, je že skoraj obupal nad obstojem reda, ko je vstopil leta 1112. sv. Bernhard s 30 enako mislečimi tovariši, katere je zbral s pomočjo zgovornosti iz vrst sošodnikov in sovrstnikov. Že leta 1115 so morali ustanoviti štiri nove sa-

mostane, med temi slavni Clairvaux kojega opat je postal Bernhard. Sv. Bernhard je ustanovil 65 nadaljnjih samostanov. V polnem procvitu je štel red cistercijencev 1800 opatij in je bil razširjen povsod, posebno po: Francoskem, Nemčiji ter Angliji. Prvotno so živeli cistercijenci po pravilih sv. Benedikta. Pozneje se je zahtevalo od njih največje uboštvo in to ne posameznikov, ampak samostanov v celoti. Niso se pečali z dušeskrbjem in vsako leto se je vršil glavni zbor reda (generalni kapitel) v materinem samostanu v Citeaux. Cistercijenci so nosili belo redovno obleko s črnim škapulirjem (beli menihi).

Kartuzijance, najbolj strogi cerkveni red je ustanovil leta 1084 sv. Bruno iz Kolna na Nemškem, na čisto samotnem kraju, štiri ure od francoskega mesta Grenoble, na takozvani »Chartreuzi«. Prvotna redovna pravila sv. Benedikta je izpopolnil s strogim spokornim življenjem, molkom in vzdržnostjo do uživanja mesa. Novi red je dobil cerkveno potrjenje še le leta 1176. Ko so bili kartuzijanci na višku, je štel red 168 moških, pet ženskih samostanov in 3000 članov.

Dva velika beraška reda.

V poznejšem srednjem veku sta postala nosilca novih redovnih idej dva velika beraška reda: frančiškanski in dominikanski. Redovniki berači so morali obljubiti ne samo kakor drugi menihi, da se odreče vsak posameznik imetju in pravic do premoženja, ampak tudi posamezne samostanske nasebine bi naj posedale le najpotrebnejše: stanovanje ter hišo božjo. Prehrano so si morali berači izprositi od vernikov in ravno radi tega so bili posebno usposobljeni za dušeskrbje in misijonsko delo. Oba nova reda sta se širila z neverjetno naglico. Beraška reda nista bila kakor kartuzijanci odrezana od sveta, ampak sta posegala neposredno v življenje z vzgledom, besedo ter dejanji. V dušeskrbju sta bila voditelja ljudstvu, s poganskimi misijoni sta ponesla Kristusov nauk v najbolj oddaljene kraje. Oba sta predstavljal nova načina viteštva in bila v ospredju, kjer je šlo za boj proti sovražnikom krščanskega življenja. S tretjim redom sta pritegnila nase posvetne ljudi in jih podvrgla uplivu samostanskega

duha in krščanskega življenja. Kakor armada bojevnikov sta bila razdeljena. Posamezne samostanske hiše so bile združene v province, katerim je načeloval provincijal, celi red je imel središče v generalu, ki je bil predstojnik celega reda. Vsako tretje leto se je zbral red v takozvanem generalnem kapitlu. (O frančiškanih in dominikanih prihodnjič.)

★

Grozna resnica.

Iz ruske revolucije.

Iz zapiskov načelnika Bratske družine, atamana Morova, ki so ga boljševiki ustrelili leta 1928., navajamo naslednji resnični dogodek, ki se je izvršil v začetku revolucije.¹

V zahodni Rusiji blizu poljske meje je bilo krasno selo, obdano od vseh strani s košatim lesom. V selu je bila srednja cerkva z belim zvonikom. Poleg cerkve je bilo stanovanje duhovnika, očeta Polikarpa. Vaščani so bili dobri, nepokvarjeni ljudje, ki so živeli po božjih postavah.

Prišla je revolucija. Iz mesta so se širile čudne, neverjetne govorice. Pred kratkem je prišel iz mesta kmet Štefan. Pravil je, kako povelje je prišlo od nekaterih sovjetov, da naj se cerkve zapro, ikone (podobe) sežgejo in da ni nobenega Boga! Oče Polikarp je ljudstvo podučil, povabil jih je v cerkev na zadostilno službo božjo, in ker je slutil, da se bo moral kmalu ločiti od svoje cerkvice, je pogledal v vsak kot in je povsod pokadil z blagoslovljenim kadilom.

Bilo je kmalu potem; neko noč se je zdelo očetu Polikarpu, da je več ljudi hodilo po dvorišču. Ura je bila že odšla polnoč. Oče Polikarp se je komaj za silo oblekel, že je nekdo silno udaril po vratih. V hišo so udrli oboroženi ljudje. Kdo so bili tisti ljudje? Bili so odposlanci bližnje Mozirske Čeke z vojaštvom in sicer njen predsednik, tovariš Ruvin s prejšnjim imenom Weiss, dalje tovariš Boevoj, čekist pri isti Čeki, s prejšnjim imenom Viper, preiskovalni sodnik iste Čeke, Tipper-Hekel in Buri, rabelj Mozirske Čeke. Imena kažejo, da so bili vsi voditelji Judje.

»Govori, kje imaš denar, dolgobradi vrag,« je surovo zaklical duhovniku nekdo, oblečen v suknjeno suknjo, in je nameril revolver nanj.

»Jaz nimam denarja,« je mirno odgovoril oče Polikarp.

»Lažeš, potepuh,« je zakričal zopet isti in je udaril duhovnika z revolverjem po glavi, da mu je takoj kri zalila obličje.

Po tem dogodku so rdeči rabeljni preiskali stanovanje duhovnika, a denarja niso našli nikjer.

Po preiskavi so vlekli očeta Polikarpa in njegovo ženo na dvorišče, kjer so oba obesili. Vzeli so dva snopa slame in so jima požgali lase. Nato so jima zažgali obleko, da sta bila oba podobna goreči baklji. Tudi hišo so zažgali.

¹ Tam, gde ešče bjutsja, Berlin 1929, str. 239 in nsl.

in visoki plameni v temno noč so naznanjali požar. Mlado hčerko očeta Polikarpa pa je predsednik Čeke, Ruvin prepustil svojim tovarišem.

Vsled velikega hrušča, vsled strelav in požara so se zbudili kmečki prebivalci ter so prišli v velikem številu k cerkvi. Rdeči so jih naglo opazili, predsednik Ruvin je nastopil ter jim govoril tako-le:

»Tovariši, zakon revolucije, naš zakon nam veli uničiti vse zlo narodnega varanja. Ta pop, ki visi na vratih, vas je varal z nekim bogom in vas je strasil z vragom. A zdaj vidite, kako visi, in ne Bog, ne vrag mu ne prideta na pomoč.«

Kmetje so naglo spregledali ves položaj in so mu rekli: »Molči, gad; zamaši gobec, Judež!« ter so se razjarjeni vrgli na čekiste in so udrihali po njih. Ko so čekisti videli premoč, so se spustili v beg, a kmetje za njimi ter so vse postrelili.

Prešla je noč in približal se je dan, hiša je dogorela; žalostni župljani so stali ob mrtvem truplu svojega duhovnika. Zvečer se je zbralo prebivalstvo vsega sela in očeta Polikarpa so položili v grob z njegovo ženo vred.

Zopet je legla noč na tiho, mirno selo. Po cesti proti selu pa se je pomikal kazenski oddelek Mozirske črezvičake. Kaj se je dalje godilo v selu, si lahko vsak sam misli. Kakor navadno so bili na vrsti umori, ropi in požigi.

Predno si nabavite moške in deške obleke oglejte si konfekcijsko in
:: modno trgovino ::
ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 590 I

NOVICE

Bivši mariborski veliki župan dr. Franc Vodopivec umrl. V Ljubljani je umrl v soboto, dne 10. maja po daljši boleznii bivši mariborski veliki župan dr. Franc Vodopivec. Bil je visoko nabražen Slovenec, odličen upravni uradnik in dober človek. Govoril je več jezikov, zavzemal je že pod Avstrijo odlično mesto v ministrstvu na Dunaju. Po preobratu je bil sotrudnik jugoslovanske komisije na mirovni konferenci, kjer si je pridobil veliko zaslug za priklopitev Prekmurja k naši državi. Blagopokojni je bil tudi veliki župan v Ljubljani, upokojen radi boleznii in na zadnje profesor ljubljanskega vseučilišča. Velikemu, pri narodu spoštovanemu Slovencu ostani časten in hvalen spomin!

Prvi cerkveni koncert Glasbene Matice. V času, ko zatirajo boljševiki vse versko življenje v majki Rusiji, si je naredla Glasbena Matica častno naloge, da pokaže, kako visoko kultivirana je cerkvena pesem v tej nesrečni državi in je v to svrhu pripravila Grečninovo staroslovensko liturgijo »Liturgia domestica«. To delo Grečninova je eno najlepših, kar jih pozna širna Rusija in jo morejo peti le dobro izvežbani zbori. Na tozadevno prošnjo je kn. šk. lavantinski ordinarijat izdal Glasbeni Matici dovoljenje, da sme to grandiozno delo proizvajati tudi v naših cerkvah v Mariboru in ev. tudi v Celju in Ptuj. V Mariboru se vrši koncert v stolnici dne 4. junija ob 20. uri. Pelo se bo najbrž izpred oltarja. Vsekakor bo to eden najkrasnejših koncertov, kar jih je kedaj proizvajala mariborska Glasbena Matica.

V pojasnilo. V zadnji številki smc objavili na prošnjo trgovcev sejmarjev seznam letošnjih birmskih slovesnosti v naši škofiji. Nekateri trgovci imajo v rokah seznam, kakor ga je izdal kn. šk. ordinariat na lističu. Med objavo v »Gospodarju« birm na lističu je par razlik in so pravilni birmski dnevi, kakor jih je objavil naš list.

Prošnja iz Rusije vrnulim ujetnikom. Podpisani prosi ujetnike, vrnivše se iz Rusije, ako bi kateri kaj vedel o mojem sinu Janezu Pliberšek, rojen leta 1887, pristojen v občino Grušovje, srez Konjice. Služil je pri 87. pešpolku, ujet je bil leta 1915 v trdnjavi Pšemisl. Nekaj časa se je nahajal v mestu Jekaterinoslav v Rusiji in nato pa v mestu Harkov in od tam ni več sledu o njem. Ako bi kateri kaj vedel o njem, naj blagovoli to pismo naznaniti proti povrnitvi stroškov za pisanje na naslov: Janez Pliberšek, posestnik, Sp. Grušovje, pošta Konjice-Prihova.

Najdene cerkvene posode. Mariborski škofijski ordinariat je dobil preko ljubljanskega škofijskega ordinariata ta dopis župnega urada v Krašnji z dne 27. aprila tega leta:

»Štrukelj Peregrin, posestniški sin je našel dne 24. aprila tega leta v gozdu nad državno cesto v Trnjam pod neko skalo naslednje cerkvene posode — deloma razbite, deloma razdrte: Dva dobro ohranjena srebrna ciborija s pokrovoma, eden ima tudi podstavek, drugi novjši je brez podstavka. En kelih s podstavkom, kupa je razbita. Venec, menda srebrna, od monštrance in podstavek ter še en podstavek kelih.

Na posodah je bilo že dosti listja in smrekovih igel, kar je znamenje, da so bile posode tja prenešene že pred zimo. Kakor smo čitali v časopisih, so bile svete posode lani pokradene v neki cerkvi v lavantinski škofiji.

Stvar sem prijavil orožništvu in popis posod sem poslal uredništvu »Slovenca« v objavo.

Omenjene cerkvene posode so v župnišču v Krašnji, p. Lukovica.

Čevljarska obrtna zadruga v Mariboru poziva vse one člane, ki so bili za davek iz leta 1929 zarubljeni, da se v njih lastnem interesu in sicer takoj zglase v združni pisarni, kjer dobe tozadevna pojasnila. — Načelnik.

Pismo iz Holandije. Društvo sv. Barbare v Brunssumu je uprizorilo na bele nedeljo narodno igro »Miklova Zala«, za kar gre pohvala v prvi vrsti našemu rojaku Ivanu Eberle ter vsem igralcem, ki so svoje vloge izvrstno rešili, čeprav je večina teh igralcev nastopila prvič na odru. Igra se je vršila v Katoliškem domu Unitas. Nad tristo naših rojakov je posetilo to predstavo. Videlo se je, da tudi mi tu v tujini napredujemo na polju katoliške prosvete. Zahvaliti se moramo tukajšnjim domačinom, ki nam gredo v vseh zadevah na roko ter spoštujejo naše društvo, katero se močno razvija in širi ter že danes šteje okoli 100 članov. Nad vse zanimivo je bilo poslušati pred predstavo našega g. patrona Teotima, duhovnega voditelja katoliških Slovencev v Limburgu, ki nas je posetil v spremstvu zveznega tajnika Rudolfa Leliča ter nas pozdravil v našem materinem jeziku s trikratnim: »Živijo Slovenci v tujini!« Sporočil nam je v kratkih besedah veselo novico, da dobimo v začetku majnika tega

Najlepše darilo za birmance je lep molitvenik!

Velika izbira molitvenikov v
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta 6

Naslov molitvenika	DINARJEV	
	Rdeča obreza	Zlata obreza
Ključek nebeški	15	20
Moj tovariš	16	20
Češčena Marija	14	16, 17, 18, 41, 45
Rajski glasovi	—	23, 24, 25, 26, 39, 53, 58
Kvišku srca	—	16, 17, 18, 28, 40, 42
Slava Bogu	7	14
Za Jezusom	18	26
Pri Jezusu	9	30, 42
Oče naš	—	26
Kam greš	8.50	24, 34
Sv. Pomlad	7.50	11, 14, 20, 23
Angelček	6	10, 12, 16, 19, 26, 30
Življenje mojega življenja	11	16, 20, 23, 35
Marija Pomočnica	11	14, 20
Reši svojo dušo	11	14, 20
Družbenik Marijin	16	22, 44
Besede življenja	22	30
Sv. Anton Padovanski	24	28, 48

leta za stalno slovenskega duhovnika Drago Oberžana, sedaj bivajočega v Eizdenu v Belgiji. Tako se bodo uresničile naše želje in izpolnile naše prošnje, da bomo imeli našega slovenskega duhovnika v svoji sredini. Končno vam vsem kliče društvo sv. Barbare: »Živeli bratje in sestre!«

Pismo iz Argentine. Marsikdo bi rad znal, kaj je Amerika in kako se nam tukaj godi. V Argentini še nam ni preslabo. Večidel smo zaposleni po tovarnah, klavnicah in na polju. Zasluzek je spočetka slab, dokler se človek ne nauči vsaj nekaj španščine. Ko se govoru privadi, si vsak poišče kaj boljšega. Ako pomislimo, kako po manjkanje je pri nekaterih ljudeh, še nam gre tukaj prav dobro. Sedaj je v Argentini jeseni čas. Izvršila se je vinska trgatve. Marsikateri se mogoče želi napotiti v Argentino. Ker za vsakega človeka ni ta kraj, svarim, naj se ne podajajo kar na slepo semkaj. Tukaj je treba hudo delati, še včasih prekomerno za mali zaslužek. Povem pa vam po svoji štiriletni izkušnji, da katerega bo kdo klical v Argentino, tisti lahko pride, ker mu bo gotovo prijatelj prej vse preskrbel. Sicer je pa začetek kakor povsod zelo težaven. — Buenosaires, 14. marca 1930. S spoštovanjem Josip Emeršič, Jakob Sittar.

Iz Rogaške Slatine nam pišejo: Vsi tisti, ki nameravajo letos v zdravilišče Rogaško Slatino, naj si naroče že sedaj nujno sobe. Kdor tega ne stori, tvega, da ostane v glavni sezoni — spričo vedno večjega navala — brez stana. Radi popustov in drugih ugodnosti je obisk Rogaške Slatine vsakomur priporočljiv predvsem pred in po po sezoni (do 15. junija in od 30. septembra).

Uveljavljenje novega voznega reda 1930/31. V noči od 14. na 15. maja 1930 stopi o polnoči na vseh progah državnih železnic v Kraljevini Jugoslaviji, kakor tudi v vseh drugih državah, novi vozni red v veljavo. V mednarodnem prometu ostanejo tudi po novem voznem redu vsi dosedanja brzivlaki v prometu v več ali manj spremenjenih legah. Po novem voznem redu bo vozil na progi Pragersko—Budimpešta in obratno dnevni brzivlak skozi celo leto dnevno redno in bo imel v Pragerskem zvezo na dnevni brzivlak za, odnosno iz Trsta. V poletni seziji, to je v času od 15. junija do 15. septembra bo vozil nov brzivlak iz Splita preko Zagreba—Ljubljane—Jesenice za München in Berlin ter istotako iz Trsta preko Podbrda za München in Berlin ter obratno. Na Jesenicah se združita oba vlaka iz Splita in Trsta, v obratni smeri pa se delita. Potniški vlaki, v kolikor so spremenjeni, so se prilagodili mednarodnemu prometu ter splošnim željam in potrebam posameznih krajev. Med Ljubljano in Mariborom stima po novem voznem redu zopet vozil leta 1098. samiški vlak. Popolni vozni remeniki v samoto avstrijskih voznih skem mestu Dijon, kjer je živel v največji strogosti. Le malo novincev je vstopalo v novi samostan, ker je bil način življenja po tedajnih nazorih prestrog. Robertov naslednik, opat Stefan, je že skoraj obupal nad obstojem reda, ko je vstopil leta 1112. sv. Bernhard s 30 enako mislečimi tovariši, katere je zbral s pomočjo zgovornosti iz vrst sorodnikov in sovrstnikov. Že leta 1115 so morali ustanoviti štiri nove sa-

dare v baziliki sv. Petra. Komaj pa je prestopil mejo vatikanskega mesta, je bil takoj zopet aretiran, in sicer od italijanskih karabinerjev. Italijanske oblasti so čakale nanj zaradi raznih prestopkov, ki jih je izvršil v italijanskem ozemlju.

Orjaški globus. Za muzej v nemškem mestu Düsseldorf so dogotovili orjaški globus, ki predočuje obiskovalcem, kako na gosto pribiva človeštvo v posameznih delih sveta. V globus je zabitih 2000 kolcev, ker pomeni ena koncu črno pobarvani kolec 1 milijon ljudi. Ker sta na svetu približno dve milijardi ljudi, je na globusu 2000 kolcev. Najbolj na gosto prebiva človek v zapadni Evropi, Indiji ter po vzhodni Aziji.

Trud nemške tehnike. V nemčiji že delajo dolgo časa poskuse, kako bi bilo mogoče za pogon aeroplanov mesto motorjev na bencin uporabiti parno turbino. Z oljem kurjeni parni kotelj pod visokim pritiskom da paro, ki žene turbino. Na ta način je mogoče proizvajati 10.000 konjskih sil. Turbina ni nič težja nego motor na bencin in se porabi 1 kg vode za eno konjsko silo. — Avtomobile s parno turbino so že izdelali in se je ta iznajdba dobro obnesla, ker je voda pač cenejša nego bencin. Pri aeroplanih obstoja težkoča v tem: kako enkrat rabljeno paro sprejeti zopet v vodo in jo na novo razgreti za pogon. Prostori za vodo bi zavzeli na letalu preveč prostora. Ko bodo rešili nemški tehniki to vprašanje, se bodo zračne vožnje pocenile. Obstaja že posebna delniška družba »Ljungström«, ki daje na razpolago denar za poskuse z nameščanjem parnih turbin na letala.

Krog skupnega gospodarstva na Ruskem. Skupna gospodarstva ali kolhozi so že dokazali boljševiškim mogočnjakom, da je zadeva čisto drugačna na papirju in v praksi. Glavni vzrok, da se vse sovjetske odredbe razblinijo v najkrajšem času v prazen nič in so le v škodo skupnosti, je ta: V Rusiji se z vsem prenačijo. Ako se izda ena naredba in ne gre vse takoj po žnori, že priroma drug odlok, ki prvega pobija itd., dokler ne pride do splošne zmede. Stalinova naredba glede kolhozov je bila prvotno zamišljena tako, da bi naj priromala ena četrtina vseh ruskih zasebnih posestev tekom petih let v skupno gospodarstvo. Kar je bilo precejeno na dobo 5 let, se je zgodilo leta 1929 po preteku par mesecev. V najkrajšem času je bilo v kolhozih 25 milijonov kmetij. Kdor se je branil kolhoza, ni prejel nikake podpore, zaplenili so mu žitne zaloge, odgnali živino, ga celo zaprli ali odtirali v prognanstvo, da, postrelili so več sto kmetov, režana celo pokorili koj na prvi klic in neposredno v skupnih gospodarstev. Dasedo ter dejanje sam diktator Stalin, da voditelja ljudstva v kolhoze prehitro, da joni sta ponesla kmeto preračunanega bolj oddaljene kraje, že najbrž — lakoto ljala nov način viteštvanja.

ju, kjer je šlo za boj proti škoti. Podnebršćanskega življenja. S tretjina brezdom sta pritegnila nase posvetne ljude. in jih podvrgla uplivu samostanske sni-

jo ti-le vzgledi: pinguin (ptič) krog severnega tečaja doseže telesno dolžino 100 do 120 cm in teže 34 kg. Pinguin na Feuerlandiji (čisto južna Amerika) je dolg le 50 do 60 cm in postane težak 15 kg. Ista ptica na Golopagos otokih pod ravnikom je dolga le 40 cm in teža 4 kg. Kos na Švedskem doseže perutno dolžino 135 mm, v Nemčiji 130 do 132 mm, na Kanarskih otokih 128 do 129 mm, v severnem Maroku 125 mm. Sesavci: jelen, srna, lisica, volk, divja svinja postajajo v smeri proti Sibiriji večji, proti jugu manjši. Glava divjega prašiča v Španiji meri 32 cm, v Nemčiji 40 cm, v Sibiriji 56 cm. To velja pa le za živali, ki imajo toplo kri. Žabe po naših krajih, kuščarji in kače so pravi pritlikavci v primeri z orjaškimi kačami po južnih krajih, z orjaškimi želvami ter krokodili. Opisani pojav si je lahko razložiti na enostaven način. — Vzamimo dva psa od katerih tehta eden 20, drugi 3 kg. Prvi ima površine 7500, drugi 2400 kubičnih cm. Pri velikem odpadu 1 kg telesne teže na 375 kubičnih cm, pri malem psu pa 800, torej za polovico več nego pri večjem. Mali pes odda od svoje telesne površine na okolično dvakrat toliko toplote kakor njegov večji tovariš. Spreminjanje telesne velikosti po posameznih pokrajinah ni nič drugega nego prilagodnost na gotove toplotne razmere.

Skrajšane ure za pljance. Nemški državni zbor je nedavno sprejel zakon, po katerem se morajo vse točilnice opojnih pijač zapreti ob 1. uri ponoči. Obenem pa je dal oblast vladam posameznih nemških držav, da smejo v posameznih slučajih ta čas podaljšati, kakor tudi, da smejo ob plačilnih dnevih in na dan volitev prepovedati sploh vsako točenje pijač.

Velika umrljivost industrijskih delavcev. Umrljivost industrijskih delavcev je za 50 do 100 odstotkov višja kakor umrljivost drugih delavcev. Umrljivost industrijskih delavcev je zato tako različna od drugih, ker so industrijski delavci izpostavljeni večjim nevarnostim in raznim zastrupljenjem. To nam potrjuje resnica, da umrljivost vseh industrijskih delavcev narašča, ko dosežejo ali prekoračijo svoje 54. leto. Dalje še poročajo, da so ugotovili, da 20 letni mladenič, ki je započel delo v letu 1930, prav lahko pričakuje celih pet let daljšega življenja, kakor če bi z isto starostjo isto delo začel v letu 1911. To pa zaradi raznih izboljšanj v zdravstvenem in varnostnem oziru, kakor tudi radi skrajšanih delovnih ur in večje plače, s katero si lažje pomaga do večjih udobnosti.

Švedski kmetijski sin — papežev komornik. Malo pred kardinalom Mery de Valom je umrl še drugi papežev dostojanstvenik, ki je bil v Vatikanu zelo ugleden in je služil štirim papežem. — Bil je to markiz Claes Lagergren, Šved, ki je v mladih letih prestopil v katoliško vero, postal papežev komornik in kasneje dobil papeževo plemstvo. Umrl je pred nekaj dnevi v svoji lepi, z umetninami napolnjeni palači. Lagergren, kmetškega sina, je gnala želja po dogodivščinah iz domovine. Prišel je v

Bordeaux, kjer je bil švedski dopisovalec pri neki vinski tvrdki. Kmalu nato je nekaj podedoval in sklenil je zopet potovati. Šel je na Španjo, kjer je prišel v stik s cerkvenimi krogi in je prestopil v katoliško vero. S priporočili cerkvenih dostojanstvenikov je šel nato v Rim, kjer ga je protežiral barcelonski nadškof, ki je medtem postal kardinal. 38 let star je bil od papeža Leona XIII. imenovan za komornika in nekaj let nato povzdignjen v plemiški stan. Oženil se je z bogato Američanko Karolino Russell. Nakupil je na Švedskem velika posestva, med drugim tudi grad Tyresö pri Stockholmu, eno najstarejših zgradb na Švedskem. Svojo službo kot komornik je opravljal pod papeži: Leonom XIII., Pijem X., Benediktom XV. in Pijem XI.

Elagoslov božji. Kmet Jožef Meitinger iz Bocksberga pri Augsburgu v Nemčiji je star 73 let. V prvem zakonu je imel tri otroke, z drugo ženo Terezo jih ima 22. Od 22 jih je umrlo 5. Meitinger ima že 17 vnukov in je njegova žena stara 51 let.

Osmi otrok prinesel srečo. Skoraj leto dni je pričakovalo mesto Amsterdam z napetostjo trenutka, v katerem bi imelo mesto 750.000 prebivalcev. — Magistrat, trgovci, zasebniki, vsi so se kosali v požrtvovalnosti za ta slavnostni dogodek. In napočil je 2. marec. Še dan poprej je štel mesto le 749.993 meščanov. Zadnjo nedeljo se je rodilo več otrok že tekom dopoldneva, a ob treh popoldne je naposled prijel na svet nestrpno pričakovani sedmi in zadnji. Topot je bila slepa usoda dokaj pravična. Državljan številka 750.000 je postal Jan Naut, novorojeni sin brezposelnega delavca. Srečni oče je imel že dva sina in pet hčerk, a osmi novorojenček mu ni povzročil novih težkoč. Takoj naslednje jutro ga je obiskal gospod župan z mestnimi svetniki. Razen svojih čestitk so mu prinesli kot darilo mesta Amsterdama hranilniško knjižico s 500 goldinarji za novorojenčka, 500 goldinarjev v gotovini za starše in srebrni pokal z napisom: »Janu Nautu, svojemu 750.000 meščanu mesto Amsterdam z najpristranejšimi voščili.« Potem so se vsula ostala darila: otroški voziček, kolinska voda, grmada perila za mater in otroka, cele stotine steklenic vina in šampanjca, pohištvo, pol stotine škatej cigar za očeta, cilindri, čevlji, fotografski aparat, veliko gotovine, pismo od tvrdke, ki je obljubila, da bo vse leto zastoj pošiljala premog in drva itd. Več tvrdk je ponudilo tudi nameščenje brezposelnemu očetu. Novorojenček se mora samo dobro razvijati: vile bodo poskrbele tudi za njegovo vzgojo in šolanje in ne bo imel takih skrbi kakor starejša brata in sestre.

Čudovita točnost štokljke. Nemškemu delavcu Wackerju iz Feldrennbacha je štoklja prinesla pred petimi leti na dan 21. februarja krepkega dečka. To samo na sebi še ni nič čudovitega, saj je znano, da se štoklje pečajo z raznašanjem mladih državljanov. Ali že z dve leti je štoklja na isti dan prinesla Wackerjevemu zopet sinka. Malo so se začudili tej tičji točnosti in smat-

rali, da je to gol slučaj. Letos pa so spoznali, da je to sistem, kajti dobili so zopet na 21. februarja tretjega sinka. Ako oče Wacker ne bo hotel, da se mu rodbina pomnoži za enega člana na vsak 21. februar, bo moral na ta dan vedno zapreti hišo in oditi z doma, da se ubrani točnosti rodoljubne štoklje.

Suh ali moker: volilno geslo. Kakor zdaj znamenja kažejo in kakor se napoveduje, bo v senatorskih volitvah v državi Illinoisu v Severni Ameriki meseca novembra prišlo v poštev v prvi vrsti vprašanje prepovedi alkohola. — Pri prvih volitvah meseca aprila je zmagala na republikanski listi Mrs. McCormick, ki je odločno »suha«, dočim je na demokratski listi odnesel večino James Lewis, ki je načelno »moker«. Ravno vsled te svoje »lastnosti« je Lewis popolnoma siguren, da bo izšel iz boja kot zmagovalac, kajti javna tajnost je, da je Illinois v pretežni večini »mokra« država.

Umetna nevihta. Petdeset uglednih angleških inženjerjev (med njimi štirje Noblovi odlikovanci) se je zbralo v Wickersovi elektrotehnični tovarni v Manchesteru, da poskusijo ustvariti umetno nevihto. Montirali so v to svrhu vrsto aparatov, ki sprožijo skupno do milijon voltov jako strujo. V laboratoriju so ugasnili vse žarnice in potem so napeljali po preizkušenem novem transformatorju ves tok v velikansko bakreno kroglo, ki je visela na izolirani žici v višini 6 metrov. Okoli krogle so pričeli švigati bliski. Naposled je izločila krogla velik žarek klopčič, okroglo strelo, ki je urno splavala na tla. Zadel je strašen udarec, ki je bil povsem sličen pravemu gromu, in potem je zopet zavladala tema. »Dobro, da smo pod streho!« so se smejali opazovalci. »Zunaj bi povzročil sličen udarec najhujši naliv!«

Ječa v najem. Angleški pravosodni minister je sporočil parlamentu, da so vse angleške ječe napol prazne. Pred 30 leti je bilo dva in pol krat več jetnikov. V veliki Golowayski ječi sredi Londona imajo zdaj samo 310, namesto nekdanjih 800 jetnikov. Posebno je nazadovalo število ženskih zločink. — Sedanji sodniki so manj vneti za dolgoletno ječo nego prej. Če se obsojenec dobro obnaša, mu navadno odpustijo več let zapore. Prvič zasačene zločince obsodijo ponekod samo pogojno: nudi se jim prilika poskusiti pošteno življenje in se izvrši obsodba samo v slučaju nepopoljšljivosti ter ponovnih prestopkov. Predvsem pa je odločilno starostno in bolniško zavarovanje. Število zločinov je naraščalo vedno v isti meri kakor brezposelnost. Ljudje, ki vedo, da bodo dobili pokojnino ob 50. leta dalje, ne marajo zaiti med zločince in izgubiti svojo pravico. Radi vsega tega je država zdaj odpustila veliko paznikov in se čitajo po uradnih prostorih podobni razglasi: »Proda se ali se da v najem ječa, solidno suho poslopje z napeljano elektriko, plinom in vodo. Primerno za letovišče, tovarno ali vrtnarijo.«

Ženska skočila iz štirinajstega nadstropja. V bolnišnici sv. Luka v Chicagu se je vrgla z okna štirinaj-

stega nadstropja 35 letna Olivia Wener in bila takoj mrtva. Nesrečnica se je nahajala v bolnici, kamor se je morala podati vsled zastrupljenja. Natančen vzrok samoumora ni znan. Domneva pa se, da je dal povod obup nad ozdravitvijo.

Policija aretirala »strah«. Prebivalstvo v okolici Rosehill pokopališča pri Chicagu je obvestilo policijo, da na pokopališču ponoči straši in da vidijo neko belo postavo švigati med grobovi. Policija se je neustrašeno podala na delo in kmalu ujela »strah« v osebi J. Gambleyja, ki je bil nato kaznovan pred sodiščem z globo 500 dolarjev. — Draga je uloga straha.

Novo morilno sredstvo. Kakor poroča londonski list »Daily Mail«, je skrivaj v delu najbolj strahovito bojno orožje, kar so ga kdaj ljudje poznali, za katerega ne bodo obstajale nobene ovire in ki bo brez usmiljenja pokončalo vse, kamor bo namenjeno. To sredstvo bo nekak aeroplanski torpedo brez vsakega moštva, pač pa bo ves napolnjen z bombami. Deloval bo potom časomera. Ko bo priletel ob določenem trenutku nad določeno mesto, se bo stroj ustavil, aeroplan se bo razpočil in vsa njegova smrtonosna vsebina bo treščila na zemljo. Izdelan bo torej po sistemu dosedanjih šrapnel-skih izstrelkov.

Zdravniško junaštvo. Po končani špansko ameriški vojni leta 1898 se je močno razpasla takozvana rumena mrzlica po Havani. Oblasti so poslale v okužene kraje zdravniške komisije, ki bi naj dognale, na kak način se prenaša ta grozna morilka. V komisiji sta bila tudi zdravnik: Lazear in Carroll. Dr. Lazear se je pečal že poprej z raziskovanjem malarije in je trdil tudi glede rumene mrzlice, da je prenašajo muhe, ki se imenujejo moskito. Da bi svojo trditev podprl z dokazom se je pustil pčiti od muhe. Njegovemu prijatelju dr. Carrollu se je posrečilo, da je rešil tovariša iz smrtne nevarnosti. Ko je Lazear ozdravil, je ponovil poskus s pikom dr. Carroll. V najhujših mrzličnih napadih je narekoval prijatelju znake in občutke grozne bolezni, kateri je slednjič tudi podlegel. Raziskovanja obeh zdravnikov na lastnem telesu so dokazala, da so moskiti raznašalci epedemije. Oblasti so začele s pokončevanjem muh, njih zalege in so očistili na ta način Kubo ter Panama rumene mrzlice.

Psi kot hotelski gostje. 31. nadstropje pravkar dograjenega hotela v New Yorku je določeno za pse, medtem ko je prepovedano po drugih ameriških hotelih, jemati pse v prenočišča. Novi hotel ima svojega lastnega živinozdravnika, pasje strežnice, kuharja za živali, kopalnice in z visokim omrežjem ograjeno igrišče na vrhu strehe. Nova zgradba hoče postati posebno privlačna točka za bogate Američanke, ki obožujejo pse.

Priporočila se pri nakupu blaga manufakturna trgovina
M. E. S E P E C
Maribor, Grajski trg. šte. 2.

Dr. A. V—e.

Moskva brez krinke.

1.

Leta 1928. je izšla v Parizu v založbi »Spes« knjiga pod naslovom »Moscou sans voiles« (Moskva brez krinke ali resnična Moskva), ki jo je spisal bivši belgijski konzul v Rusiji Jožef Dujé (Joseph Douillet). Založba »Spes« je izdala zadnja leta tudi druge zanimive knjige o Rusiji, na primer o diplomatskih odnosih med Sv. stolico in Rusijo v 19. stoletju ter tri knjige škofa dr. Herbignya o verskih razmerah v Rusiji pod boljševizmom. Belgijski konzul Dujé je bil gotovo poklican napisati sliko sedanje Rusije. Saj je preživel v tej državi 35 let in sicer 26 let v carski Rusiji, devet let po pod boljševiki (od 1891 do 1926). Kot Belgijec je Dujé gotovo mnogo bolj pravičen poročevalec in sodnik o Rusiji, nego marsikdo. Točno in nepristransko slika Dujé strašno žaloigro ruskega naroda. To poročilo je obenem strašna obsodba boljševiške strahovlade, ki je skoraj brez primere v zgodovini ter ne zaostaja prav nič za preganjanjem prvih kristjanov v rimski dobi ali strahotami francoske revolucije.

Naj nam bo dovoljeno, da podamo samo nekaj odlomkov iz te znamenite knjige!

V 11. poglavju slika in opisuje Dujé grozne razmere v boljševiških ječah in sicer samo to, kar je sam videl, slišal in doživel. Bil je namreč sam sedem mesecev v ruskih ječah. Dasiravno je kot član Nansenovega pomožnega odbora leta 1921/22 v dobi grozne ruske lakote mnogo dobrega storil za olajšanje bede v Rusiji, kljub temu so ga ruski boljševiki leta 1925. kot sumljivega zaprli. Bilo je treba posredovanja belgijske vlade, da je bil Dujé izpuščen iz ječe.

Pa naj govori Dujé sam!

2.

»Jaz sam sem postal žrtev G. P. U.¹ (boljševiške policije). Aretirali so me zajedno z mojim sinom. Tekom dolgih 7 mesecev, ki sem jih preživel v različnih središčih sovjetskih kaznilnic, sem imel čas spopolniti in dovršiti moja preiskovanja o zvezni državi ruskih sovjetov. Spoznal sem najhujše nasilje, s katerim se sovjetska oblast še vzdržuje v Rusiji. Mogel sem se tudi obširno seznaniti z mnogimi izrazito sovjetskimi ječami.

Prva ječa, ki sem jo spoznal, se nahaja v četrti Lubjanka št. 2 v Moskvi. To je del poslopja, kjer se nahaja osrednja uprava državne policije (G. P. U.).

Nato sem prišel na številko 14 Lubjanke, ki je v zvezi z notranjo ječo; potem so me premestili v osrednjo ječo G. P. U. v Butirki, nato so me zaprli v Leningradu, odkoder sem bil premiščen v Pskov in od tu v Ostrov. Tukaj so me zopet izpustili na svobodo v zelo neugodnih okoliščinah.

¹ G. P. U. kratice za začetne črke za naziv Gosudarstvenoe političeskoe upravlenie — državna politična uprava.

Konečno sem bil prost, ko sem bil na ozemlju Letonije.

V tem poglavju bom orisal po časovnem vrstnem redu sovjetske ječe in kaj se dogaja v njih.

— — —

»Videl sem v tej celici jetnika, ki je prestal najbolj grozno preiskavo, ki obstoji v tem, da mora kaznjenec prisostvovati usmrtitvi drugih potom streljanja. Nato usmrtijo tudi preiskovance skoraj vse po vrsti. Kot vzgled tega mučenja vam opišem samo sledeči dogodek, ki bo zadostoval:

Neki Georgijec (imenujemo ga X.) je bil zaprt v moji celici. Udeležil se je kot voditelj protisovjetske vstaje v Georgiji leta 1924. G. P. U. je s pomočjo turških čet zadušila to vstajo. Imenovani Georgijec je mogel k sreči pobegniti ter se je skrival; našli so ga še le koncem leta 1925. v Kijevu.

Čekisti so ga dali v »preiskavo«, da jim izda in pove imena voditeljev te vstaje.

Postopali so na sledeči način; toda prepuščam besedo njemu samemu:

»Potem, ko so me slekli do nagega, so mi ukazali, da sem stopil čisto nag v neko klet. Nato so me potisnili v temen hodnik, na čigar koncu je bilo treba iti navzdol čez nekoliko stopnic, ki so vodile v drugo klet, zavarovano z železno mrežo ca 20 cm od zadnje stopnice. Prišedši tja, sem opazil pred sabo mrtveca, ki je zadobil strel v tilnik, ležečega z obrazom proti omrežju. Dolgi curki krvi so polagoma tekli iz rane. Ko so mi predočili to sliko, so me opozorili, da imam 24 ur časa za premislek.«

Naslednjo noč nas je zapustil Georgijec ter se ves preplašen poslovil od nas. Ob jutranjem svitu pa se je povrnil obrat, parfumiran in z natrpanimi žepi cigaret. Razdelivši jih nekaj, je pripovedoval mali skupini sedem političnih jetnikov, ločenih od navadnih zločincev, kar se mu je pripetilo.

Ko je bil odgovoril preiskovalnemu sodniku, da noče imenovati sotorilcev, je poslednji dal poklicati stražo, ki ga je prepeljala v isto klet in na isti način kakor prej. Stražnik ga je vklelnil in ga privezal ob stranski zid, vendar tako, da je lahko videl izhod hodnika, ki ga je ravnokar ostavil.

In tedaj se je pričela zanj noč groze: Čekist (stražnik) z revolverjem v roki se je postavil v skrivališče, napravljeno v zidu komaj en korak od izhoda. Ugasnili so luč na hodniku in stražnik se je nahajal čisto v temi. Klet pa je bila nasprotno zelo razsvetljena. Nastala je tišina . . . Nekaj časa nato je bilo slišati ropot z druge strani hodnika. Nekoga so suvali, kakor njega pred kratkim časom. Nag starec z dolgo belo brado se je prikazal in v trenutku, ko je stopal po stopnicah navzdol (mož, privezan ob zid ter z omrežjem ob nogah, je gledal kakor otrpnjen), je počil strel in starec se je zgrudil s prebito lobanjo na tla. Padel je nasproti omrežju. Stražnik je stopil iz zatišja korak naprej, hoteč se prepričati, ali je starec res mrtev ter je smehljalje se pogledal Georgijca. Nato je izginil . . . Zopet ropot in hrup! Bila je mlada žena, skoraj

otrok, ki se je prikazala in prejšnji prizor se je ponovil.

Sledili so drugi in Georgijec je pripovedoval:

»Štel sem do sedemnajst, nato pa sem se onesvestil. Ko sem prišel zopet k zavesti, sem bil v pisarni preiskovalnega sodnika. Danilo se je; bil sem še vedno slečen in imel sem okove na rokah. Ko je preiskovalni sodnik videl, da sem prišel k zavesti, se mi je približal ter mi je rekel: »Sedaj, ko ste videli, kaj vas čaka, vas poslednjič preoblečejo in medtem, ko se bo brivec baval z vami, boste imeli časa za premišljevanje.«

»Četrto ure je minilo; bil sem obrat, parfumiran in oblečen. Na vprašanje preiskovalnega sodnika, ali sem se že premislil, sem odgovoril da ne.« (Georgijec nam je priznal, da se pri tem odgovoru ni zavedal, kaj je rekel, tako je bil otopel.) »Dobro,« mi je rekel preiskovalni sodnik. »Dam vam še štiri ure za premislek. Vi boste boljše razumeli gotove stvari Toda kmalu!«

Nato so pripeljali Georgijca nazaj v njegovo celico med nas. Štiri ure dovoljenega odloga so naglo minule. Njegov obraz je bledeel. Priznal nam je, da je na koncu svojih moči in da ne ve, ali bo vzdržal poslednji razgovor s preiskovalnim sodnikom. Ko so prišli po njega, so mu noge popolnoma odrekle. Straža ga je odnesla.

Nisem ga več videl. Toda, nekaj mesecev pozneje, v februarju 1926, ko sem bival v ječi v Butirkih, sem opazil njegovo ime, objavljeno v uradnem razglasu oglasu o ukrepih proti poslednjim voditeljem Georgijske vstaje. Ti »poslednji«, kakor je bilo razvidno iz razglasa, so izdani od X.; sledilo je ime Georgijca. V zadnjem trenutku se torej ni mogel ustavljati, kakor je vnaprej slutil.

Medtem, ko sem bival v tej celici, je prišlo v njo do petdeset jetnikov. Več kot ena tretjina izmed njih je bila ustreljena.

V ječi zgradbe št. 14 v Lubjanki sem ostal približno 10 dni.

Nekega večera so prišli po mene, da me fotografirajo. (Seveda nisem vedel v trenutku, kam me peljejo.) Da se pride k fotografski delavnici, je bilo treba iti čez jetniško dvorišče, pred pisarno mestnega poveljnika.

V trenutku, ko sem šel mimo, sem slišal pretresljiv krik; vztrepetal sem in moral sem se ustaviti za nekaj trenutkov.

Skozi vrata sem videl jetniškega poveljnika (ki je bil mrk in ki je bil očitno eden izmed najbolj krvoločnih rabljev G. P. U.); stal je pred človekom, ki je ležal na zemlji zleknen, obdan od čekistov (stražnikov). Skoraj nisem mogel videti te žrtve, toda eno roko je imela dvignjeno, in opazil sem, da je bila povezana z modro-belo-rdečim trakom. Kot blisk me je prešinila misel: »To so torej prejšnje narodne ruske barve.« — »Toda ne, to gotovo niso bile ruske barve.«

V tem trenutku me je spremljajoči stražnik s puškinim kopitom sunil v hrbet ter me je nahrulil: »Le urno naprej, ali pa streljam.« Nisem imel več

časa, stopiti korak naprej, ko sem naenkrat slišal obupen krik in sedaj v francoskem jeziku:

»Oh, morilci, rablji, banditi!« Pridušen krik je utihnil.

Deset minut kasneje, ko sem se po fotografiranju vračal nazaj v svojo celico, sem videl vrata poveljnikovega vhoda zaprta. Bilo je tiho. Kdo je bil nesrečnej? Kakšna je bila njegova usoda? Ali so na francoskem poslanstvu samo slutili, kaj se je godilo? — Lahko ugotovim samo to, da se je to zgodilo v ječi št. 14. na Lubjanki v Moskvi, med 10. in 14. oktobrom 1925. Ne morem biti točen, ker smo v ječi zgubili vsak pojem za čas in le s težavo je bilo mogoče naknadno se spoznati v koledarju. Ta datum pa bo mogoče komu služil, da razsvetli to skrivnost.

Isto noč pred jutranjim svitom so me zbudili in me premestili s prtljago in 40 drugimi jetniki v ječo »Butyrki«, kjer sem ostal šest mesecev. Spoznal sem to ječo natančno, ker sem bival po vrsti skoraj v vseh oddelkih.

Opisal bom ne samo take oddelke, ki jih kažejo inozemskim odposlancem, temveč tudi tiste, ki ostanejo nedostopni in kjer se dogajajo take reči, da človeka pretresa groza.

Poveljnik te ječe se je imenoval Adamson. Bil je bivši hotelski vratar v Rigi, po naravi okruten, ki je meseca aprila 1925 ob priliki gladovne stavke v ječi v Butyrkih lastnoročno zadavil več jetnikov vpričo drugih. Podčrtavam, da je del ječe, kjer so se nahajali preiskovanci in katerih spisi so bili v rokah preiskovalnega sodnika, nedostopen vsakemu inozemcu.

(Nadaljevanje sledi.)

Bojne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obbolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavami. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

Neposredni davki so prinesli naši državi lani 2005.8 milijonov dinarjev, leta 1928 pa 1774.1 milijonov dinarjev, torej lani za 231.7 milijonov dinarjev več nego predlanskem. Po posameznih pokrajinah se donos razdeli sledeče (v milijonih Din; v oklepajih podatki za leto 1928):

Srbija in Črnagora	694.6	(506.6)
Vojvodina	429.6	(456.0)
Hrvatska in Slavonija	430.2	(342.7)
Slovenija	212.2	(205.1)
Bosna in Hercegovina	183.1	(202.5)
Dalmacija	55.8	(58.5)

Največjo korist je imela od novega davčnega zakona Bosna, potem tudi Vojvodina in Dalmacija, nasprotno pa se je izredno zvišal donos tudi v Srbiji in v Hrvatski. V Sloveniji je povečanje manj znatno.

II. vinarski kongres in občni zbor Vinarskega društva za Dravsko bano- vino se bo vršil dne 28., 29. in 30. maja 1930 v Ljutomeru. Razpored: 28. maja, sredo: Ob 15. uri (ob treh popoldan) seja glavnega odbora Vinarskega društva in delegatov podružnic v dvorani hotela Zavratnik v Ljutomeru. — 29. maja, četrtek (praznik): Vinarski kongres in občni zbor Vinarskega društva v Sokolskem domu v Ljutomeru. Začetek ob 8.30. — 30. maja, petek: Izleti. 1. Ogledovanje vinogradov. Ob pol 9. uri iz Ljutomera čez Presiko, Strmec, Kalvarijo in Mrzlo polje v Jeruzalem, tu obed; popoldan pa čez Svetinje v Ivanjke, tu na vlak, odnosno čez Radomerje (Miklošičev dom) v Ljutomer na vlak. 2. Ogledovanje banovinske trsnice in drevesnice v Kapeli, šampanjskih in vinskih kleti Clotarja Bouvierja v

Gornji Radgoni. Ob pol 9. uri z vlakom iz Ljutomera do Slatine Radenci, od tod v Kapelo in potem v Gornjo Radgono in tu na vlak. Prijave za prenočišča 28. in 29. maja in izlet v Jeruzalem sprejema Vinarska podružnica v Ljutomeru, za izlet v Kapelo in Gornjo Radgono pa Vinarska podružnica v Gornji Radgoni. Izletov se morejo udeležiti samo tisti, ki so se do 25. maja 1930 prijavili Vinarski podružnici v Ljutomeru, oziroma v Gornji Radgoni. Za izlet v Kapelo in Gornjo Radgono bodo na postaji Slatina Radenci vozila po zmerjeni ceni na razpolago. Dne 29. maja 1930 po kongresu in občnem zboru se vrši ob 14. uri na Cvenu pri Ljutomeru običajna spomladanska konjska dirka, na katero so vsi udeleženci Vinarskega kongresa vabljeni. Po dirki je sestanek kongresistov v gostilni Rajh na Moti, zvečer ob 21. uri pa v gostilni na Triglavu v Ljutomeru.

Tečaj za pridelovanje krme se vrši na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek, dne 22. maja. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. ure dopoldne in od 14. do 17. ure popoldne.

Izvoz iz naše države v letošnjem prvem četrtletju. V prvem četrtletju smo uvozili 298.360 ton v vrednosti 1740.5 milijonov Din, izvozili pa smo za 1696 milijonov Din. Čeprav se je naš letošnji izvoz v prvem četrtletju povečal nasproti lanskemu izvozu za 386 milijonov Din, vendar je ostala naša trgovinska bilanca pasivna, ker se je istočasno dvignil uvoz za 91 milijonov Din. Navzlic pasivnosti pa je bila letos naša trgovinska bilanca znatno boljša nego prejšnja leta, kajti pasivnost je znašala le 44.5 milijona Din nasproti 339 milijonom v prvem četrtletju preteklega leta in 542 milijonom leta 1928.

Kmetovalci bližnje in daljnje okolice Slovenjgrada, pozor! V nedeljo, dne 18. maja tega leta se bo vršila od 10. do 12. in od 1. do 4. ure v kinodvorani v Slovenjgradcu velezanimiva in poučna kmetijsko-gospodarska kinopredstava,

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Grofica se ni ustrašila tajnega gosta, takoj je vstala, stopila naprej ter podala roko lovcu, ki jo je spoštljivo poljubil.

»Mož omahljivosti,« je začela grofica, »že sem mislila, da sem dopotovala zaman iz Čakovca v Račje. Ali veste, da čakam že od prvega mraka, sedaj pa kaže ura že deseto uro.«

»Oprostite, draga Katarina, če sem vas pustil predolgo čakati,« odvrne ta, »pot iz Konjic je dolga in vrh tega še slaba. Ker so povsod ogleduhi, sem se moral poslužiti te krinke ter čakati do mraka. Takrat se služinčad zabava med seboj in se ne briga dosti za došle.«

Po teh besedah je vrgel dozdevni loves klobuk na tla, si odvezl dolgo brado, slekel zeleno lovsko suknjo. V tem trenutku je stal grof Ivan Erazem Tatenbah v zlatoobrobljenem jopiču ter z zlato težko verižico okoli vratu pred grofico.

»Zopet te vidim,« nadaljuje grof, »ti ženska

21

mojega srca. Ana Katarina je spolnila mojo vročo željo ter me je s svojim prihodom v mojo hišo napravila najsrečnejšega na svetu.«

Katarina Zrinjska je odtegnila roko njegovim strastnim poljubom.

»Ne tako razburjeno, grof Tatenbah,« je rekla, »nisem prišla, da vas zopet vidim, nisem prišla zaradi sladkih besed, s katerimi ste mi ponovili zatrdilo svoje gorke ljubezni: Ana Katarina Zrinjska je prišla v Račje, da vpraša, ali je grof Tatenbah pozabil na vse načrte, katere smo zadnjikrat zasnovali v Čakovcu.«

»Katarina,« vzklikne grof, »ali naj v prvem trenutku najinega svidenja po večmesečni ločitvi kličem zopet duhove, katerih ne morem več ukrotiti, če jim je dana prosta pot.«

Te besede so izzvale zaničljiv posmeh na ustih lepe gospe.

»O, glejte vendar moža dejanja,« vzklikne, »v besedah tako mogočen, v dejanju pa tako ozkosrčen, kadar pride ura ločitve.«

»Grofica,« odvrne Tatenbah, »vaše besede so trde ter polne očitkov. Vi vendar dobro znate, da sem bil zelo zaposlen, zaradi tega nisem mogel kaj posebnega storiti, med tem so prevzeli moji prijatelji ta posel.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in poročilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

o Mariboru, Koroska c. 8

»Vi me zametujete,« odvrne grof s skoraj bo-

Sie naroceni na Hst

„NEDELJA“?

Izhuja vsak leden? prinaša vsakokratni nedeljski evanġelij in razlago
ter druge podane verske člankc, razantega pa tudi lepo povest „Otrci-
naše litbe Gospe“ in mitne zgodbičc za decc. Stane mesečno le 2.— Din.
(leto 94 — Dia). Še danes si naročite Nedeljco po dopisnici na naslov:
Uprava NEDELJE, Maribor, Slovacka ulica 20.

v pokrajina Bourgogne ter Lyon. V pokrajini Touraine sta zelo poškodovale vinograde silen vihar in toča.

Španske vinogradnike je zaščitila vlada s posebnim zakonom. Radi te zaščite so producenti vinske cene tako dvignili, na sta nakup in izvoz nemogoča.

Uvoz vin na Angleško se je v zadnjem četrtletju dvignil. Angleži so popili v zadnjih 4 mesecih 180 tisoč hektolitrov vin in za 45 tisoč hektolitrov več nego lansko leto v istem času. Največ je uvozila Portugalska 70 tisoč hektov, kar pomeni dvig za 20 tisoč hektov. Iz Francije je došlo 30 tisoč hektov, iz Španije 28 tisoč in iz Avstralije 26 tisoč hektov.

Francoski podtajnik za tujski promet Gerard je izjavil francoskim vinogradnikom, da bo uvoz vin v ameriške Združene države dovoljen po preteku dveh let.

*

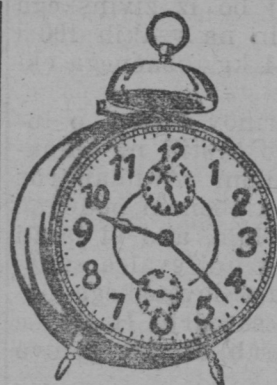
Jugoslovanski trg. Kako je z našo slovensko štajersko vinsko trgovino, čutijo žalibog vinogradniki sami prebridko. V naslednjem hočemo objaviti par beležk glede vinogradništva ter vinske trgovine iz južnih vinogradnih krajev naše države. Banaški vinogradi so prezimili dobro, oči so zdrave in pre-rez pri rezi lepo zelen. Spomladansko obdelovanje je končano in povsod se vrši kop. Veliko starih vinogradov je bilo na novo regulanih. Za težake plačujejo po 25 Din brez oskrbe. Vreme je bilo preveč suho in za april prevročje. V zimskih mesecih se je gibalavinska trgovina v zelo ozkem krogu. Povpraševanje po banaških vinih je oživelo v aprilu, ker je bilo prodanih nekaj cistern na Čehoslovaško. Zaloge novih vin (10 do 11 procentnih) so zmerne, tudi boljših starih vin je malo, velike so zaloge lažjih starih vin. Radi pomankanja denarja ponujajo producenti svojo robo. Spomladi je bilo veliko povpraševanje po cepljenih trtjah, katere so prodajali posestniki trtnic precej visoko. — Vinska trgovina je zadnje dni nekoliko oživela v Beogradu in to pred-

vsem pred velikonočnimi prazniki, ko je uporaba vina večja. V Beogradu prodajajo vina predvsem v zaprtih steklenicah in sicer po 8 do 10 Din 1 liter. Močna so ta vina 9 do 11. Dalmatinska vina po 11 do 13 Malligand je dobiti po 11 do 12 Din 1 liter. Ponudbe iz cele države so velike, le kupce je dobiti presneto težko. — Na dalmatinskem vin-skem trgu vlada popolno zatišje. Nekaj malenkostnih zalog je bilo prodanih v severne kraje naše države, v inozemstvo ni bilo izvoženega vina že nekaj mesecev prav nič. V Šibeniku in okolici in na srednjih dalmatinskih otokih so se vinske cene utrdile, po drugod se spreminjajo. Povprečno po kvaliteti so cene te-le: bela vina 18 do 23, opolo in rdeče vino 17 do 20, boljše sorte 25 do 27 Din po alkoholnem gradu ter hektolitr. V Šibeniku ter okolici stane hektoliter belega vina 400 Din, rdečega 250 do 300 Din. Po sortiranih dalmatinskih vinih ni prav nikakega povpraševanja.

*

Bolj redek škodljivec sadnega drevja.

V Pekrah pri Mariboru so odkrili te dni opasnega škodljivca sadnega drevja, o katerem so prvotno domnevali, da je nekaj za naše kraje novega. O sadnem škodljivcu v Pekrah je napisal svoječasni oskrbnik v Loki pri Žusmu g. Franjo Germ v graški list »Tagespote« od 14. junija 1914 to-le: »Pri obrezovanju na novo zasajenega jabolčnega drevesca se je to prelomilo preko sredine. (Drevesce je bilo zelo lepo in na zunaj zdravo.) Ko sem iskal vzrok, sem zadel na mestu preloma na obročkasto brazdo, da je imelo deblo oporo le še na škorji ter nekoliko na sredini. Deblo sem prerezal še navzgor in sem našel majhnega črnega hrošča. Ker mi ni bila znana do tedaj ta vrsta drevesnega škodljivca, sem poslal hrošča z nekaterimi deli poškodovanega drevesca poljedelsko bakterijološkemu zavodu za rastlinstvo na Dunaj. Za-

Din 110, budilnica Din 65, 75, zidna ura Din 130. Samo proizvođači prvih švicarskih tvornic! Velika izbira veriž, uhanov, prstanov in tisoč drugih predmetov. Za ure triletna garancija. Zamenja se, kar ne ugaia ali pa vrne denar. Trgovski dom **R. Stermecki**, Celje št. 24. Dravska banovina. 207-8

Bodi točen!

Ob vsaki priliki v življenju se to zahteva od nas in tej zahtevi moremo samo tedaj zadostiti, ako imamo dobro ideo in točno uro. Da si takšno uro lahko nabavite, pišite takoj dopisnico VELETRGOVINI STERMECKI v Celju, ki vam bodo priposlala veliki ilustrirani katalog z več tisoč slikami popolnoma zastonj.

vod je uvrstil škodljivca med neenake lubadarje (Borkenkäfer). Ker novo zasajena drevesa našega sadovnjaka, krog 120 po številu, niso kazala nikakega življenja, je bilo prvotno vse prepričano, da je temu kriva zelo ostra zima. Pri natančnem pregledu smo našli na vsakem deblu 6 do 8, da, celo 15 malih luknjic, deloma kar spodaj, mestoma višje. Ko sem od luknjice zaznamovano mesto prelomil, sem našel po dva hrošča z ličinkami. Naš na novo zasajeni sadonosnik je bil uničen. Ker o tem opasnem škodljivcu ni bilo nikjer nič pisanega, bi bilo zanemivo zvedeti, ali ni morda napadel še drugih drevesnih nasadov. Drevesca za naš sadonosnik smo prejeli iz okrajne drevesnice v Šmarju pri Jelšah. Poljedelsko-bakterijološki zavod za rastlinstvo na Dunaju mi je poslal izrezek iz avstrijskega poljedelskega »Wochenblatt«, Dunaj I. s sledečo vsebino: »Da iztrebimo lubadarje iz sadonosnikov, moramo težje napadana drevesa izkopati in škorjo takoj sežgati. Ravno tako je treba težje napadene veje odžagati in jih uničiti. Pri manjših napadih je mogoče drevesa rešiti na ta način, da zadelamo od hroščev izvrtane luknjice na spomlad z voskom, škorjo pa na jesen namažemo z debelejšo te-

jazljivim glasom, kakor bi se bal izgovoriti, kar je hotel. »Vi se norčujete, toda vi ne veste, da so tajne moči v naravi, ki nam, če jih prav uporabimo, dovolijo vpogled v deželo prihodnosti, ki je sicer nam prikrita. Ali niste nikdar slišali o žalik-ženah ter vedeževalkah, ki imajo dar, da berejo v knjigi bodočnosti ter znajo napovedati, kakšna usoda je komu določena.«

»Seve sem slišala,« odvrne grofica, »marsikaj o vedeževalkah, toda jaz temu ne poklanjam dosti vere.«

»Kar se mene tiče,« reče grof, »morem reči, da se nimam zahvaliti umetnosti mnogo hvaljenih zdravnikov, če sem po 26 tednih zopet ozdravel, marveč je to delo take razumne ženske, glede katere vi dvomite, da bi mogla delati čudeže.«

Grofica se molče vsede ob strani grofa Tatenbaha, ki nadaljuje:

»Vedite, grofica, ko sem pred več kakor pol letom ležal bled in bolan v postelji ter že skoraj obupal nad življenjem in mi je celo slavni Dr. Eisenschmied prerokoval le še nekaj dni življenja, tedaj mi je prinesel moj zvesti sluga Boltazar v mali steklenici grenke kapljice, ki jih je skuhal modra ženska v Turnišču na Ptujskem polju, za kar sem moral šteti več cekinov. Kao-

ljice so bile izvanredne moči ter je le mala množina zadostovala, da so se zopet vzbudile moje življenjske sile v veliko začudenje mojih zdravnikov, kajti že po osmih dneh sem popolnoma ozdravel.«

»Res čudno,« vzklikne grofica.

»Da, čudno,« nadaljuje grof, »tako si mislim, da ta ženska na Ptujskem polju mora vedeti marsikaj tajnega, kar je v naravi, in bo gotovo tudi meni povedala, ko pridem na predvečer Sv. Antona Puščavnika k njej, kam vodi moja pot, katero hočem nastopiti, ali do sreče ali v pogubo.«

Grofica je položila roko na grofove rame, njene žareče oči so postale rosne.

»Grof,« reče z mehkim glasom, »ta dvojna igra ne more roditi nič dobrega, marveč vas bo spravila v navskrižje z vsemi strankami. Mislite na to, da se neresnica vedno zakrije, le resnica ostane. Le hiter in odkrit boj z nasprotnikom dovede do cilja. Zakaž bi se grof Tatenbah plazil potuhnjeno kakor mačka, ko bi lahko igral vlogo leva? Ana Katarina Zrinjska hoče odkrit boj resnice. Kako naj bi verjela zagotovilo ljubezni moža, katerega ne more spoštovati kot omahljivega človeka, ki ima same drev-

„Po divjem Kurdistanu“

bodo imeli naslov nadaljnj

4 zvezki

Karl May-evih

spisov.

Prvi od teh je že izšel v

Tiskarni sv. Cirila

Mariboru

Stane Din 12

kočino. Mazilo naj bo iz živinskega gnoja, goveje krvi in na vsakih 100 l je treba pridjati še 1 kg tobačnega ekstrakta.»

Tako se glasi Germov članek o lubadarju, katerega so krstili na Dunaju z latinskim imenom »Animandrus dispae«. Zanimivo in obenem podučno za naše sadjarje bi bilo, ako bi javili morebitni pojav tega uničevalca sadosnikov uredništvu »Slovenskega Gospodarja« še drugi sadjarji. Hrošč se ni pokazal le v Pekrah, ampak gotovo še po drugod.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 10. maja so pripeljali šeparji na 36 vozov 97 komadov zaklanih svinj; kmetje 12 voz krompirja, 4 voze sena, 2 voza otave, 2 voza slame in 1 voz škopa. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, špeh 18 do 21 Din. — Krompir je bil po 0.75 do 1, čebula 2.50 do 3 Din. Seno 70 do 85, otava 80 do 90, slama 45 do 50, 1 škop slame 1.50 do 2 Din. Pšenica 2.50, ječmen 2, rž 2, oves 1.25 do 1.50, koruza 2, ajda 1.50 do 2, proso 2.50 do 3, fižol 2.50 do 3 Din. Kokoš 35 do 55, par piščancev 50 do 75, gos 70 do 90, puran 100, domači zajec 10 do 40 Din. Suhe slive 10 do 12 Din. Česen 16, kislo zelje 3 do 4, kislja repa 2 Din. Gobe 2.50 do 3 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40 do 48, jajca 0.65 do 1, med 14 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 9. maja je bilo pripeljanih 359 svinj in šest kozličkov; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od Din 120 do 180; 7 do 9 tednov stari od Din 160 do 200; 3 do 4 mesece stari od Din 350 do 550; 5 do 7 mesecev stari od Din 600 do 700; 8 do 10 mesecev stari od Din 800 do 950; eno leto stari od Din 1050 do 1280. En kg žive teže od Din 12 do 13.50; en kg mrtve teže od Din 17 do 18.50. Prodanih je bilo 342 svinj in 4 kozlički. Kupčija je bila živahna in to vsled tega, ker ljudje ne morejo prodati krompirja, pa kupujejo mlade prašiče in jih redijo s krompirjem, tako da je špeh cenejši kot meso.

Vozni red za Din 2.—

(po pošti Din 2.50 poslati v znamkah naprej, ako se naroči le en izvod) za vse železniške in avtobusne proge Slovenije dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Majniški izlet priredi Ljudski oder iz Maribora za članstvo in prijatelje društva k Sv. Lovrencu na Pohorju v nedeljo, dne 18. maja, kjer vprizori ob pol štirih popoldne znano versko igro »Trosila bom rože« ali sv. Terezija od Deteta Jezusa. Radi odhoda na novo službeno mesto režiserja Hinka Gračner, vodi igro g. Kramberger Franjo, poznan kot režiser Hassanaginice, vprizorjene lansko leto v Narodnem gledališču z velikim uspehom. Sodeluje pri prireditvi lastni društveni salonski orkester. Iskreno vabljeni vsi Sv. Lovrenčani in okoličani na prireditev te krasne verske drame, vsi naši prijatelji v Mariboru pa iskreno vabljeni na izlet z nami.

Študenti pri Mariboru. V nedeljo, dne 18. maja napravi Katoliško slovensko izobraževalno društvo romarski izlet k Sv. Urbanu nad Kamnico. Kraj zbirališča za odhod je pred cerkvijo sv. Jožefa in sicer ob pol 6. uri zjutraj. Ob 9. uri bo pri Sv. Urbanu sveta maša s cerkvenim govorom. Prav toplo se vabi vse člane.

Gornja Sv. Kungota. Katoliško prosvetno društvo v Gornji Sv. Kungoti priredi na Križevu, dne 29. maja pri Sv. Križu nad Mariborom ob 3. uri popoldne uprizoritev zgodovinske igre »Žrtev spovedne molčečnosti« v petih dejanjih. Naj noben ne zamudi ogledati si veličastno v srce segajočo igro! K obilni udeležbi vabi dramatični odsek prosvetnega društva v Gornji Sv. Kungoti.

Katoliško prosvetno društvo št. IIj v Slov. goricah priredi v nedeljo dne 25. maja po večernicah veliko tombolo. Čisti dobiček se bo porabil za nabavo dobrih krščanskih knjig. — Dobitki so lepi. Tombolska kartica stane 2 Din. Za 2 Din boš lahko dobil lepo mizico, sodček dobrega vina itd. Pridite vsi in poskusite srečo.

Sv. Trojica v Slov. goricah. V nedeljo, dne 18. maja priredi v samostanski dvorani Mladeniška Marijina družba iz Maribora ob treh popoldne kratko predavanje in nabožno viteško igro v petih dejanjih »Valovi strasti in

Kdor si želi cene in dobre obleke naj se oglasi v konfekcijski in modni trgovini
ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 591 II

ljubezni« ali »Zmaga bratske ljubezni«. Tako lepe predstave Trojičani še niste videli. Pridite pogledat.

Polzela. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 18. maja v dvorani g. Cimperman na Polzeli dramo v 4 dejanjih »Materinsko srce«. Začetek ob treh popoldne. Pred predstavo in po njej nastop moškega in mešnega cerkvenega pevskega zbora. Čisti dobiček je namenjen za novi oltar v župni cerkvi. Z ozirom na plemeniti namen prireditve vabimo k najobilnejši udeležbi. Bog žvi!

Št. Janž pri Velenju. V nedeljo, dne 4. maja tega leta po večernicah nam je v društvenih prostorih priredila naša šolska mladina pod vodstvom večjega in poštvalnega učiteljskega krasno uspelo igro »Vražje«. Po kratkem govoru šolarja o pomenu igre so se vrstile ljubke deklamacije in pristrčni prizorčki, ki so nudili mnogo smeha in zdravega jedra. Igro so vsi igralci izvrstno pogodili in nudili občinstvu prijeten užitek. Tudi petje šolarjev v odmorih je bilo brezhibno. Zato pa občinstvo tudi ni štedilo z dolžno pohvalo. Prirediteljem kakor sodelujočim moramo samo čestitati. —

Vojnik pri Celju. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Vojniku si je zadnji čas nabavilo precej novih knjig kakor: Z ognjem in mečem, Kraljica mučenica, Pont-des-artska beračica, Kemija, Na krvavih poljanah in še mnogo drugih lepih povesti in romanov. Knjige se delijo vsako nedeljo od pod 10. do 10. ure popoldne in po maši. Izposojevalnina od posamezne knjige je 50 par, a od večje (na primer letniki Dom in svet) 1 Din. Ob nedeljah popoldne, ko imamo dosti prostega časa, čitajmo lepe in koristne knjige, od katerih bomo imeli mnogo več koristi, kakor tisti, ki gredo v gostilno, pa prihajajo na večer domov ali pa kje v polnoči praznih žepov in težkih pijanih glav. Težkih glav, radi tega se že nobeden ne meni toliko, a ker je medtem izginil iz žepa marsikateri dinar za nepotrebno, radi tega se praska marsikateri za ušesi. Kateri pa ne hodi v gostilne in raje ostane doma pri knjigah in čita dobre liste, temu se pa ni treba bati težkih glav in suhe v žepu! —

Dekle iz boljše kmetijske hiše, ki zna tudi nemško, se sprejme takoj kot učenka za kuhanje. Predstaviti G. Pichler, Ptuj. Gostilna Društveni dom. 671

Majer se sprejme s 1. junijem. Naslov v upravljalni listi. 676

Organist in cerkovnik želi službo spreminiti, najraje v bližini Maribora. Naslov v upravljalni listi. 675

Hranilnica in posojilnica Slivnica pri Mariboru, r. z. z. n. z. ima redni občni zbor v posojilniških prostorih v četrtek, dne 29. maja 1930 ob 8. uri zjutraj. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Računski zaključek za 1929. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. Ako občni zbor ob določen uri ni sklepčen, se vrši na istem prostoru in z istim dnevnim redom čez pol ure drug občni zbor, kateri sklepa pri vsakem številu navzočih članov. 673

Lep travnik, pribl. 14 oralov ob glavni cesti pri Sv. Marjeti ob Pesnici se proda skupno ali pa parcelira. Prodajna cena in pogoji se izve pri g. Antonu Šuman, posestnik in lastnik pri Sv. Marjeti 672

Lepa ženska je stala kakor strog sodnik pred grofom, ki se spusti mahoma pred njo na kolena.

»Ti si moja iskreno ljubljena Katarina,« vzdikne, »ti si duša moje duše, življenje mojega življenja, napravi iz mene, kar hočeš, moje življenje, moja sedanjost, moja bodočnost je tvoja. Govori, krasna ženska, kaj naj storim, da ti ugajam.«

»Delaj,« reče grofica, »če hoče grof Tatenbah biti trden in moški zaveznik mojih prijateljev na Ogrskem ter doseči, da postane njegov starodavni rod še bolj slaven in mogočen, mora opustiti dvojno igro in očitno ter odločno stopiti na bojišče, na katerem ga pričakujejo njegovi prijatelji.«

»To hočem, kakor gotovo imam dušo v telesu,« reče grof ves navdušen.

»Dobro,« odvrne grofica, dokažite, da ste res plemenitaš v pravem pomenu besede. Delajte in poklonite mi uspehe, tedaj bo Ana Katarina Zrinjska vpletla med latorike, ki si jih pribori grof Tatenbah za svobodo, tudi nežne in ljubke rožice ljubezni.«

Grofica Zrinjska se naenkrat dvigne. »U-« vzdikne grof, »ravno sedaj hočete

oditi, ko ste slišali ponovno prisego moje zvestobe za stvar naše domovine?«

»Grof,« odvrne Katarina Zrinjska resno, »rekla sem vam že, da so potrebna dejanja, da morem verjeti vaši ljubezni. Čez mesec dni se zopet tukaj vidiva. Zdaj pa zdravstvuajte, moj Erazem, in to bodočemu osvoboditelju Ogrske.«

Pri teh besedah objame grofica Zrinjska Tatenbaha ter ga strastno poljubi na čelo.

»Katarina ostani,« zaprosi grof Tatenbah ves omamljen in razburjen od nenadnega izraza ljubezni, ki ga mu je izkazala ponosna grofica.

V tem trenutku zazveni glas srebrnega zvončka pred sobano. Grof Tatenbah stopi skozi dvori v predvorano. Tam je stal Boltažar, njegov sluga.

»Kaj hočeš,« zakriči grof razburjen.

»Cesarski dvornosodni tajnik Krištof Abele pl. Lilienberg se je na potovanju s Primorskega na Dunaju ravnokar zglašil in hoče nujno z vami govoriti,« poroča sluga.

»Grom in strela,« huduje se grof, »ravno v tej uri, pelji ga v sprejemnico in skrbni za pogostitev, v eni uri sem pri njem.«

DOPISI

Maribor. Enodnevni tečaj za poletna dela v vinogradu in pokončevanje škodljivcev in boleznih vinske trte se vrši v pondeljek, dne 26. maja tega leta na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Št. Ilj v Slov. goricah. Tukaj je umrl obče spoštovani gostilničar Haring. Kratko pred njim mu je umrla hčerka, nakar je začel bolehati tudi on. Svetila mu večna luč, preostali naši sožalje!

Marenberg. Kakor v cell Savinjski dolini, tako so tudi v Dravski dolini hmeljarji letošnje leto precej nasadov opustili, ker so lanske cene vse ljudi zbegale. Delna krivda leži seveda v nadmernem produciranju, deloma pa tudi v slabem obdelovanju in pridelovanju hmelja. Pri nas v Marenbergu se je ustanovila pred par leti hmeljarna, zadruga z neomejeno zavezo, ki ima letošnji občni zbor v nedeljo, dne 25. maja ob treh popoldne v Brudermanovi gostilni (dvorani). Na dnevnem redu je čitanje zapisnika prvega občnega zbora, pozdrav in obče poročilo, poročilo tajnika, blagajnika in revizorja ter slučajnosti. Svoj prihod je obljubil tudi inž. g. Janko Dolinar od kmetijskega urada v Celju, ki bo gotovo strokovnjaško razvil svoje nazore o hmeljarstvu. Zato je treba, da se tega občnega zbora vsi zadrugarji polnoštevilno udeležijo.

Sv. Miklavž pri Hočah. Naša vas ima prav lepo lego ter je jako lepa točka za izletnike iz Maribora in od drugod. Nedavno je obiskalo naš kraj 145 tujih izletnikov, ki so se pripeljali z motocikliji in tremi velikimi avtomobili. Ljudje, ki prihajajo k nam, se radujejo naravnih lepot našega kraja, pa tudi za hrano, pljačo in postrežbo je dobro poskrbljeno.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Letošnje praznovanje sv. Florijana je bilo na splošno željo preloženo z nedelje na pondeljek dne 5. maja. Prišlo je 10 procesij s svojimi duhovniki in še mnogo drugega ljudstva, da bi se vsi tukaj priporočili sv. Florijanu. Te procesije na Florijanovo so najbrž že zelo stare. Iz samostanske kronike sicer ni razvidno, kedaj in ob kakih prilikah bi se te procesije pričele. Prvič se omenjajo te procesije v letu 1863, ki pa so gotovo starejše, ker je bil v cerkvi oltar sv. Florijana prenovljen že leta 1876, postavljen pa že leta 1759 in je skoro gotovo v zvezi s temi procesijami. — Na Florijanovo nedeljo popoldan je bila blagoslovljena prenovljena ka-

pelica na pašnikih pod cerkvenim hribom. — Poleg slike sv. Trojice sta na kapelici še sliki sv. Izidorja in sv. Lenarta, ki sta patrona kmetijskega stanu. Kedaj je bila pozidana ta kapela, ni znano; pač pa je znano, da je pred 26 leti bila že drugič prenovljena in na Markov dan leta 1904 tudi blagoslovljena od prevzvenega knezoškofa Mihaela Napotnika. Škof je takrat postavil in blagoslovil tudi križev pot, kojega postaje se vrste od imenovane kapelice po hribu proti cerkvi. Mudil se je pa škof tedaj pri Sv. Trojici na povabilo tedanjega župnega upravitelja in samostanskega predstojnika p. Nikolaja Meznarič, ker se je tu takrat na slovesen način praznovala 50 letnica blvanja oo. frančiškanov pri Sv. Trojici.

Vojnik. Kmetijska podružnica naznanja, da se bodo tukaj dobile legitimacije za velesojm v Ljubljani, kateri traja od 29. maja dalje. — Vožnja bo polovična.

Vojnik. Tukajšnji cerkveni pevski zbor priredi v nedeljo, dne 25. maja v župni cerkvi cerkveni pevski koncert ob pol štirih popoldne. Prosimo vsa društva, da to upoštevajo. Podrobnosti še bomo poročali. Pevski zbor.

Sv. Mihael pri Šestanju. Naznanjamo, da se tudi letos vrši običajna procesija na Sv. Planino peto nedeljo po Veliki noči. Želimo posebno, da se je romarji udeležijo v tem večjem številu, ker obhajamo letos stoletni jubilej.

Sv. Krištof pri Laškem. Neki ljudje so začeli rovariti proti močni Kmetijski podružnici v Laškem, ki ima 450 članov. Za krištovski občino so osnovali poseben odsek. Trosili so proti laški podružnici razne neresnice. Zato je podružnični načelnik g. Miha Hraštnek na seji šentjedertske Kmetijske zveze s temi prijatelji temeljito obračunal. Soglasen sklep je bil: Krištovčani ostanejo zazdaj pri podružnici s sedežem v Laškem, ki je v dobrih rokah. Če pa bo kdaj treba, da dobi krištovska občina lastno podružnico, vedo, komu bodo izročili vodstvo.

Murska Sobota. Romanje obmejnih Slovencev na Trsat. Letos romajo obmejni Slovenci

Galica angleška Žveplo za vinograde Rafija prima Saloidin

669 se dobi najcenejše pri
HELMUTER FRANCO, MARIBOR, GLAVNI TRG

Fant z dečele, pošten in močan za delo na polju in pri živini se sprejme. Martin Perc, Celje-Zavodna (Pri Skalni kleti).

674

— Prleki in Prekmurci — zase na Trsat mimo Varaždina in Zagreba od 4. do 6. julija, ker je po tej progi zveza ugodnejša in cenejša. Iz Ljutomera bo stal vlak 135 Din, iz Ormoža in Središča pa 125 Din, vožnja po morju 15 Din, izkaznica 10 Din. Denar za izkaznico pošljite Treznostnemu društvu v Mursko Soboto, Šolska ulica 16.

Gornja Radgona. V nedeljo se je zbralo na poziv pripravljalnega odbora takoj po osmi sveti maši ljudstvo na ustanovni občni zbor krajevne protijetične lige za naš sodni okraj. V polno nabiti posojilnični dvorani smo opazili zastopnike gornjeradgonske občine, med njimi g. dr. L. Boezio ter župane bližnjih občin, učiteljstvo je bilo zbrano skoroda polnoštevilno, zdravništvo so zastopali gg. dr. Sokolov od Sv. Jurija ob Ščavnici, dr. Sedlaček iz Radencev in dr. Čremošnik. Finančno oblastvo je predstavljala g. inspektor Dobaja. Zborovanje je otvoril po prisrčnem pozdravu g. Šalomon Karol ter v kratkih, jedrnatih besedah podčrtal važnost borbe proti jetiki in važnost ustanovitve krajevne lige. Dr. Fr. Breznik je v premišljenem polurnem govoru orisal nekatere slabe ljudske navade, s katerimi se jetika širi, ter precej odločno nastopil proti temu, da na žlezah bolani otroci smejo posejati pouk v osnovnih ljudskih šolah, ker so s tem sami izpostavljeni nevarnosti osvežitve svoje bolezni, obenema pa ker ogrožajo največkrat svoje sošolce. H koncu je predlagal, da zgradi tukajšnje ljudstvo s prospekti v naravi in denarju zasilno ležalnico, pozneje pa dom, v katerem bi mogli dobiti bolniki zdravniško pomoč in biti odstranjeni od zdravih, katere ogrožajo. Zdravnik dr. Čremošnik je orisal s pomočjo skioptičnih slik, ki jih je pripravljalnemu odboru odstopil za ta dan higijenski zavod v Ljubljani, razvoj bolezni od prvih početkov do konca, prešel od prvotnega obolenja preko okroglega raka žarišča h kavernam, omenil početne težave okuženega, borbo med telesom in napadalci — tuberkuloznimi bacili. Nazorno je bilo raztolmačeno vpuščanje zraka v prostor med pljuča in prsni koš kot najuspešnejše zdravljenje sveže bolanega. Videli smo par lepih slik kostne in kožne jetike. Zborovalci so z zanimanjem ves čas sledili obema predavateljema. Ob koncu zborovanja je bil soglasno izvoljen odbor lige, ki mu je predsednik g. dr. Lenart Boezio, odvetnik, podpredsednik g. Šalomon Karol, upravitelj ekspoziture bolniške blagajne; za odbornika sta bila izvoljena oba domača zdravnik in kot tajnik agilni g. Snoj, tajnik tukajšnje posojilnice. — Ljudstvo je z veseljem sprejelo predloge govornikov in se bo gotovo lepo

»Se je že zgodilo,« odvrne Boltažar, toda gospod Lilienberg hoče že v eni uri odpotovati in tudi ve, da ste gospod grof sedaj v gradu, vsled česar je krenil od državne ceste, da z vami govori.«

»Da bi ga strela, reci mu, da nisem v gradu, da sem na lovu.«

»Se ne more več zgoditi, milostjivi gospod,« poseže vmes sluga, »kajti grajski vratar je povedal gospodu Lilienberg, ko se je pripeljal, da ste zgoraj v gradu.«

»Naj bo,« reče grof razdražen, »reci mu, da ga pozdravim in pridem v četrto ure.«

Zviti sluga se prikloni in grof stopi zopet v sobo, toda grofice Ane Katarine Zrinjske ni bilo nikjer. Zginila je skoz zadnja vrata, od zjutraj odprta tajna vrata ter šla v vrt, odkoder se je odpeljala s svojim zvestim voznikom v Čakovce.

Cesarski gospod vladni svetnik grof Tatenbah pa je jezno zaprl vrata ter odšel v zgornje nadstropje, da se pokloni cesarskemu dvornosvetnemu tajniku Abele pl. Lilienbergu, ki je že nestrpno čakal na svojega prijatelja, da mu pove važne novice.

IX.

Svarilen glas.

Oj, ne hodi hčerka moja,
On te vabi le v svoj hram.
Ti skrbiš za dete svoje,
A jaz zate trepetam.

K. I. Erben.

Plemenitaši Tatenbahi so imeli kakor že navedeno, tudi posestva v Podčetrtku s krasnim gradom istega imena. Prvi lastniki tega gradu so bili plemiči Landsberger, ki so baje imeli tudi grad Deutschlandsberg. Grad je bil fevd krških škofov, ki so radi tukaj bivali. Ker pa ti niso imeli miru pred celjskimi grofi, ga je dal škof Ivan Frideriku IV. v fevd. Leta 1614 je prišla ta graščina v last Ivana Krištofa grofa Tatenbaha, ki jo je kupil od krškega škofa Ivana Jakoba.

Nepopisno lepa je lega tega grodu, ki stoji na strmi skali, nedostopni od juga in vzhoda. Ob vznožju se razprostira prijazni trg Podčetrtek, z grada samega pa se ti odpira nepopisno lep razgled po dolini ob Sotli, ki dela mejo med Štajersko in Hrvatsko. Nad gradom je postojanka za razgled, odkoder se vidi hrvaško gorovje in okoli

Zopet nov zvezek Rari Mayevih spisov izšel!
namreč IL. zvez. »Po divjem Kurdistanu« z vsebino:
V jeti — iz jee slovo Amadije. Cena Din 13.—
Naroča se pri CIRLOVI KNJIGARNI, MARIBOR.

odzvalo nabiralni akciji, katera bode sledila. Tako smemo upati, da bode naš okraj eden prvih v aktivni borbi proti jetiki.

Savci, Sv. Tomaž pri Ormožu. V teku 6 mesecev nam brez usmiljenja smrt kosi naše vaščane. Jeseni lanskega leta smo pokopali 21 letno deklico, izučeno šiviljo, vsem priljubljeno Francko Belšak; januarja tega leta pa samsko 39 let staro skrbno posestnico Nežo Kekec. Na tej sedmini se je nabralo 38 Din za sveto mašo, ki se bo za pokojno Kekec darovala v vaški kapeli dne 27. maja. Dne 25. januarja smo pokopali dobro mater Ano Klemenčič. Vsi pogrebci so spremljali Najsvetejše, ki ga je g. kaplan nesel kot popotnico Antonu Plohu. Dne 29. smo potem spremlili na zadnji poti krščanskega moža vdovca Antona Ploha. — Umrli so še: 7 mesecev stara Zofka Podplatnik, Franc Belšak, bivši kmet in dober gospodar, 86 let stari mož vdovec prevžitkar Jožef Janžekovič in 14 mesecev stara Marija Klemenčič.

Pacince pri Ptuj. Preminul je dne 6. maja daleč na okrog znani Peteršič Franc, mož stare korenine v besedi in dejanju. Vse je pretresla novica: Peteršiča ni več med nami. — Včeraj še zdrav in vesel, danes pa že na mrtvaškem odru. Kako prav je imel mož, ko je pred 14 dnevi — star 78 let — šel celo uro daleč v cerkev in k sv. obhajilu, češ, kaj pa če zadnjikrat grem? In res! Danes je že teden dni, odkar uživa plačilo za svojo vero. Kako priljubljen je bil rajni, se je moglo sklepati iz tega, ker ga je na zadnji poti spremljala skoro vsa velika vas. Hvala gre Štuhečevi družini, kjer je rajni preživel celih 16 let vsem vaščanom v spodbudo. Rajni je bil svetovalec v vsaki bolezni, pomočnik pri vsakem delu, skozi desetletja je spremljal vsakega rajnega k počitku, a v cerkvi je vedno vestno in vztrajno molil naprej. Takemu možu bodi zemljica lahka in sladek počitek!

Razkrižje. Vsem častilcem glasovitega mučenika spovedne molčečnosti sv. Ivana Nepomuka, se naznanja, da bodo v njegovem prostornem svetišču letos prošenja v sledečem redu: I. sv. Ivan Nepomuk, ki ga bomo proslavljali 18. maja. II. Proslava Marije Pomočnice, ki je določena za 1. junija. Začetek proslave že 31. maja popoldan. III. Sv. Ivan Krstitelj 29. junija in sv. Lovrenc 10. avgusta.

Dornova. Dne 30. aprila je zapustila Dornovo priljubljena učiteljica gospa Marica Kožuh. Premeščena je bila v Sv. Jurij v Slov. goricah. Gospa je z veliko požrtvovalnostjo delovala v tem kraju skozi 16 let ter z vneto skrbela za izobrazbo podeželske mladine. Na

predvečer njenega odhoda se je zbralo iz sosednjih vasi veliko ljudi, zlasti mladine, da prisostvujejo podoknici. Iz vrst šolskih otrok je bil gospej učiteljici podarjen lep šopek. — Gospa je tudi vneto delovala pri cerkvenem pevskem društvu, ki jo bo prav težko pogrešalo. Ge. učiteljici želimo v prijaznih Slovenskih goricah mnogo uspehov na polju izobraževanja mladine.

Sv. Duh na Stari gori. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo priredilo v nedeljo, dne 18. maja v Pergerjevi uti pri Sv. Juriju ob Ščavnicah veseligrro »Nebesa na zemlji«. Ker je to prva predstava, ki jo bo priredilo gasilno društvo, pričakujemo velik obisk.

Sv. Jurij ob Ščavnicah. V nedeljo, dne 18. maja nas obišče gasilno društvo od Sv. Duha na Stari gori z veseligrro »Nebesa na zemlji«, ki jo bodo uprizorili v Pergerjevi uti. Ker je čisti dobiček namenjen za društvene namene, bomo vsi gasilci in prijatelji gasilcev prišli pogledat in s tem pokazali gasilcem svojo naklonjenost.

Zreče pri Konjicah. Ko je privozil v Spodnje Laže konjiški vlak, ki vrši promet na ozkotirni progi med Poljčanami in Zrečami, se je nutil čakalčem vlaka kaj čuden in nenavaden prizor. S sprednjega dela stroja se je skobacal mož, ki je visel na njem in se tako proti svoji volji pripeljal iz Poljčan. Svojo čudno vožnjo je pojasnil tako-le: Iz tovarne Kobližek v Poljčanah se je vračal od dela baš ko je ob 17.40 odpeljal vlak iz Poljčan. Šel je preko odprtega železniškega prelaza in ker ni pazil, ga je zgrabil stroj vlaka. Bila je čudovita sreča, da ga ni vrgel na tir. Mož je priletel na drog za pripenjanje vozov in na njem obvisel. Na železnem drogu je visel ves skrčen in v največjem strahu do prvega postajališča. K sreči je bilo to podnevi in razven par prask na glavi in nogi se je z droga srečno izkrcal. Svojo čudovito vožnjo je razložil tudi orožnikom ter izjavil, da zahteva od železnice odškodnino za prizadeti strah, praske in neprostovoljno vožnjo od Poljčan do Spodnjih Laž. Ko so mu dejali, da z odškodnino najbrže ne bo nič, jo je vendar prav vesel mahnil nazaj proti domu.

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. (Kostrivniški rojaki.) Škof Slomšek je med drugim zapisal pomenljive besede: »Kdor svojih slavnih prednikov ne slavi, njih naslednik vreden biti ni.« Da nas ne zadene ta Slomškova obodba, se hočemo tudi mi Kostrivničani spomniti svojih znamenitih prednikov. Najvišjo stopnjo cerkvene službe je dosegel kostrivniški rojak Franc Friderik, ki je bil stolni prošt za časa Slomškega. »Slovenec« je na dan velike sobote prinesel članek s Trbovelj, kjer se

s hvaležnostjo spominjajo bivšega gospoda župnika P. Erjavca, ki si je s plodonosnim delom ohranil trajen spomin. Rodbina Kit je dala učiteljskemu stanu nadučitelja, ki je deloval pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini, rodbina Ogrizek pa učiteljico, ki deluje v Pristavi. Tudi rodbina Kupnik je svetu podarila več odličnih članov. Veliko značajnih mož in dobrih mater je izšlo iz Kostrivnice, ki obdelujejo domačo grudo; svet jih ne povečuje, pa zapisani so v knjigi življenja.

Razbor pri Zidanem mostu. Na velikonočni pondeljek so prišli ljudje od blizu in daleč ob krasnem vremenu na prijazno Lisco k sv. Joštu, kjer je imel sveto mašo in pridigo č. g. prof. Ljotje Pavlič. Popoldan istega dne je imel v našem izobraževalnem društvu predavanje. Govoril je o pomenu in važnosti izobraževalnega društva, o ljubezni do domače grude ter o tem, kako napraviti lepo kmečko življenje. Lepo število fantov in mož, ki so se udeležili predavanja so se razšli v zadovoljstvu. Sploh pa je nastopilo zadnji čas pri nas nove življenje. — Dne 1. maja so se žalostno oglašili zvonovi in naznanili, da se je preselil v boljše domovino g. Fr. Imperl, bivši posestnik in trgovec na Povrsih. Bil je kremenit katoliški značaj, dober oče ter vzoren gospodar. Njegova hiša je bila vedno zaprta slabemu, odprta pa dobremu časopisju. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ko so od vseh strani prihiteli ljudje, da mu izkažejo zadnjo čast. Pogreba so se udeležili tudi gosposdije salezijanci, med njimi g. Jože Imperl, sin blagopokojnega, salezijanski umetnik iz Rakovnika, ki je napravil med drugim krasen kip in altar blaženega Janeza Boska na Rakovniku.

Laško. Dočim je bilo lansko leto za našega kmeta eno najbolj ugodnih v tekočem desetletju, se nam letos obeta slabša letina. Lansko leto je večinoma zelo obrodilo sadje, letos cveti samo v nekaterih vaseh, pa še to v deževju in ni upati posebnega pridelka. Zelo občutno za našega kmeta pa je dejstvo, da je zadnje mesece popolnoma izostal izvoz goveje živine. Sicer vidimo vsako jutro cel vlak goveje živine, ki se pelje iz Kotoribe proti Raketu, a k nam ni nobenega tujega kupca, akoravno bi marsikateri kmet rad prodal svoje dobro pitane vole. Skozi več let se je na postaji Laško tedensko nakladalo po najmanj eden vagon živine, bodisi za Italijo ali za Avstrijo, zadnje mesece je to popolnoma izostalo. Pozna se tudi rudarska kriza v Trbovljah in Hrastniku, ker si delavci ne morejo privoščiti mesa.

stane vsak zvezek Karl Mayjevim spisov. Dandaj so izšli 4 zvezki »Križem po jutrovnem« in 1. zvezek »Po divjem Kurdistanu«. Celotno delo »Križem po jutrovnem« vezano v polplatno stane Din 65.—, celo platno Din 70.— in se naroča v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

40 cerkva ter več gradov, med temi tudi grad, ki je bil nekda last plemenite viteške rodbine Deseniških, kjer je bila rojena Veronika, ki igra v zgodovini celjskih grofov posebno vlogo.

Ni tedaj čuda, da je rodbina Tatenbahova jako rada prebivala v tem gradu. Posebno drugi soprog grofa Erazma Tatenbaha, Ani Elizabeti je tukaj prav ugajalo, posebno ob poletnem času. Njen soprog se ni dosti brigal za njo, ter rajši veseljačil po gradovih Konjice in Račje, ona pa je tukaj uživala skupno z ljubkim malim Antonom pravi nebeški mir, kar je njeni blagi duši prijalno. Le težko se je ločila s tega kraja vsako leto, ko je šla zopet v Račje, da je bila bližje mesta.

V krasni dvorani tega lepega gradu je bila nekega dne pozno v jeseni grofica Ana Elizabeta Tatenbah pri pospravljanju različnih predmetov, ker se je bližal čas odhoda. Pri tem ji je pomagal kastelan, ki ni bil nikdo drugi, kakor nam že iz gostilne na Pohorju znani Laslo Fekete, ki je vstopil pred kratkim v Tatenbahovo službo v gradu Podčetrtek.

Z lokavim pogledom je motril grofico Tatenbahovo pri pospravljanju stvari.

Zdajci je vzela plemenita gospa lepo podobo v roke. Bila je slika mladega moža v črnopozlačenem, z dragulji okrašenem okvirju. »Kako krasna slikarija,« pripomni stari Laslo, »potezo na podobi mi niso neznane.«

»To je slika pravnega plemenitaša, dobrega državnega služabnika ter zvestega soproga,« odvrne grofica ter dvigne sliko še višje.

Stari vojak se je nasmehljaj.

»Umetniki, ki ustvarjajo take slike, se večkrat laskajo,« pripomni Laslo, »ali ste res prepričani, milostljiva gospa, da je ta plemenitaš, katerega podobo držite sedaj v rokah, dober in zvest soprog?«

Grofica Tatenbahova stopi za korak nazaj, strme gleda in vpraša nekoliko vznemirjena:

»Odkod poznate tega plemenitaša, saj vendar nisem imenovala nobenega imena?«

»Oprostite, premilostljiva gospa,« reče Laslo, »če je ta plemenitaš tisti, ki ga imam v mislih, ne morem pritrditi brezpogojno vaši hvali.«

»Kaj mu imate očitati,« vpraša grofica vznemirjena, »in odkod ga poznate?«

Stari vojak, ki je bil na te besede že praprljen, je pomilovalno pogledal grofico.

ZA RAZVEDRILLO

Popolnoma zadovoljen. Graščak postavlja sredi vrta hišo in napiše na vrata: »To hišo podarim onemu, ki mi dokaže, da je popolnoma zadovoljen in srečen!« — Nekaj dni nato stopi pred graščaka tujec in ga prosi za hišo, trdeč, da je popolnoma srečen in zadovoljen. Graščak odgovoril: »Niti malo se ne bi obotavljal, dati vam hišo, ko ne bi bil trdno prepričan, da to, kar trdite, ni res. Ko bi bili v s sedanjim imetjem popolnoma zadovoljni in srečni, ali bi si želeli to hišo z vrtom?«

Gluh mož žene kravo na semenj. Sreča ga kmetica in vpraša: »Oče, ali jo boste prodali?« — Mož: »V Kranj jo ženam na semenj!« — Žena: »Kdaj pa bo imela tele?« — Mož: »Če bo kupčija dobra, bom jo prodal; saj je lepa krava!« — Žena: »Koliko hočete imeti za njo?« — Mož: »O sv. Jožefu bo imela tele!« — Žena: »Koliko je stara krava?«

— Mož: »Za 100 Din jo dam; saj je vredna!« — Žena: »Mož, vi ste gluhi?« — Mož: »O, muh pa ni, muh!«

Troje poslopij. »Kako to, Jurij, da ti vedno popivaš, za stare dni pa nič ne hraniš?« — Jurij: »Zakaj bi štedil, ko imamo še itak troje poslopij!« — »Troje poslopij? Kje pa so?« — »Prvo je ubožnica, drugo bolnica in tretje pa — kaznilnica.«

Viii: »Kako pa je bilo na vašem izletu, Pepi?« — Pepi: »Izvrstno! Moja sestra se je vsedla na mravljišče in so jo mravlje grozno opikale. Papa je padel z drevesa, ko je hotel napraviti gugalicco, a mama si je opekla vse prste, ko je kuhala čaj. Tako zelo se še nisem zavaljal nikoli.«

Pravična pravda. Žid je tožil. Ko je bila razprava, ni bil sam v mestu, pač pa je naročil odvetniku, naj mu brzojavi o izidu. In res je dobil brzojav: — »Pravična stvar je zmagala!« Žid je takoj brzojavil nazaj: »Vložite naglo ugovor!«

Pa le merejo biti ljudje na luni. Prvi potepuh: »Ti, pravijo, da so res ljudje

na luni, pa še bolj nas poznajo ko mi nje!« — Drugi potepuh: »Najbrže bo res! Kajti, kadar grem v mesečni kam krast, se mi vedno zdi, da me nekdo opazuje!«

Zmožen. Častnik: »Torej, vi hočete h konjenici. Ali ste že imeli v življenju kedaj s konji kaj opraviti?« — Vojaški novinec: »Sem. Bil sem osem let zaposlen pri konjskem mesarju, kjer smo delali konjske klobase!«

Ali je res, da je Žvagen vse svoje imetje zapustil sirotišnici?« — »Res je.« — »Kaj pa je pravzaprav zapustil?« — »Devet otrok!«

Upravičena prošnja. Sodnik: »Sedaj bom vam prečital listo vseh vaših prejšnjih kazni.« — Obtoženec: »O, potem pa dovolite, gospod sodnik, da se tako dolgo vsedem!«

Ne zaupa. Mala Tončka je z materjo pri sorodnikih na kmetih. Prinesejo ji mleka. Tončka ga zavrne, rekoč: »Te ga nočem, je od krave.« — Mati: »V mestu ga pa vendarle piješ.« — Tončka: »Tistega že, tisto mleko je pa od mlekarice.«

Umrl je moj dobri soprog, skrbni oče, gospod

Franc Krajnc

veleposestnik

dne 6. maja ob 8 jutraj pri Sv. Juriju v Slov. goricah.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 8. maja, iz hiše žalosti ob 15. uri.

Sv. Jurij v Slov. goricah - Maribor, 6. maja 1930.

Žalujoče rodbine:

Krajnc, podpolk. Vavpotič, ing. Fabernik.

657

Ako imam razpokane roke

tedaj izberem to, kar mi najboljše de; izmed 7 specialnih vrst Fellerjevih Elsa mil zdravja in lepote (milo iz lilijinega m eka, lilijine kreme, iz rumenjaka, glicerino, boraksovo, katranovo, brivsko). Čistoča teh mil in njihove zpravilne sestavine so razlog najboljšega delovanja. A k temu še ti krasni vonji!

Za nego obraza in proti solnčnim pegam vporabljam **ELSA-CREME-POMADO.**

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bode tudi Vam!

5 komadov Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko če se denar vpošlje naprej; po povzetju 62 Din. — 2 lonca Elsa-Creme-pomade 40 Din franko če se denar vpošlje naprej; po povzetju 50 Din. Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, Izharnar, Stabica Donja, Elsatrg 341

V malih oznanilih stane vsaka beseda Din 120. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko pošljejo v znamkah.

Mala oznanila

Mali oglasi se objavljajo samo ako se **PLAČAJO NAPREJ!**

Upravišтво odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. Upravišтво.

Pošljite nam takoj Vaš naslov! Dnevno Din. 200—300 in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem kraju. Znamko za odgovor: »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 493

Pljučni Pljučne bolezni ozdravi Dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina. 599

Dobro, zdravo in po ceni domačo pijačo si sami napravite z esenco Mostin. Istotako dober rum z rumovim cvetjem. Oboje dobite le v drogeriji Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 523

V Ptuj kupite cement, apno, deske, late, krajnike, umetna gnojila, semena, galico, žveplo in druge kmetijske in vinogradne potrebščine v najboljši kakovosti in po najnižje mogočih cenah pri **KMETIJSKI ZADRUŽI**. 517

Prodamo eno kočijo za 1500 Din. Balkan, Maribor. Meljaka cesta 29. 667

Sprejme se služkinja iz dežele k obrtniku, 19 let stara, pridna in poštena ter pametna, ki zna opravljati nekaj hišnih in poljskih del. Naslov v upravi lista. 665

Kovaški meh (cilinder polk) v dobrem stanju na prodaj v Gočovi štev. 8, Sv. Lenart v Sl. goricah. 662

Iščem dekle, pridno in pošteno za hišna in vrtna dela k dvema osebam. Ponudbe na naslov K. Maurič, posestnica, Ljutomer. 661

Zakonski par išče službo, mož kot hlapec ali hišnik. Naslov pove Ranfi, Rošpah, Pesnica. 660

Iščem samostojnega mlinarja za mali valjni mlin na električni pogon. Ivan Rus, Grosuplje pri Ljubljani. 646

Sprejme se pekovski učenec. Franc Gošek, pek, Šmartno, pošta Slovenjgradec. 652

Prodam hišo z lepim vrtom in tri orale njive. Primerno tudi za obrtnika ali upokojenca. Luče št. 75, Pungartnik Franc. 661

Gospodarska zveza v Ljubljani ima na razpolago nemški **semenski krompir**, katerega odaja brezplačno za saditev proti vrnitvi trikratne količine pridelka. Vse druge natančnejše pogoje dobite pri imenovani Zvezi. 654

Prodam takoj vinogradno posestvo pod ugodnimi pogoji. Vladimir Vošnjak, Spodnje Prebukovje, p. Slov. Bistrica. 637

Razpisuje se služba organista in cerkovnika v Gornji Sv. Kungoti ob severni meji. Nastop takoj. Cerkevno predstojništvo v Gornji Sv. Kungoti. 639

Na prodaj stara jedilnica za 2000 Din, omara za knjige 1000 Din. Spalnica in drugo pohištvo. Skladišče Balkan, Maribor, Meljska cesta 29. 666

Proda se prtilična hiša v Ptuj s tremi sobami, kuhinjo in trgovskim lokalom na zelo prometni cesti pred cerkvijo. Sedanji lastnik ima pravico za prodajo vina, branjarijo in za razno drobnarijo, ki jo lahko kupcu odstopi. Trgovca si lahko napravi specerijsko trgovino, ker v bližini ni nobene. Pri hiši je lepa klet, nad kletjo skladišče in velik vrt. Kapital potreben 80.000 Din. — Ivan Kukac, Ptuj. 668

Kupim dobro ohranjen širok kozolec 6 do 8 okenski. Ponudbe: Ludovik Clzej, Polzele. 661

USTANOVLJENA LETA 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje

v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
— še lastna glavica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—.

Maribor

Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj

(v lastni hiši) 228

Pľučna bolezen je ozdravljiva!

Pľučna tuberkuloza, sušica, kašelj, suhi kašelj, nočno potenje, bronhijalni katar, katar v grlu, izbruhanje krvi, hripavost, naduha, bedenje itd. — se ozdravi!

NA TISOČE ŽE OZDRAVLJENIH!

Zahtevajte takoj knjigo o moji
novi umetnosti
prehranjevanja,

katera je že mnoge rešila. Uporablja se lahko pri vsakem načinu življenja in pomaga bolezen hitreje premagati.

Telesna teža se poveča in pľuča polagoma zapnenijo. Resni moľje zdravstvenega znanja potrjujejo izvrstnost moje metoda ter jo radi uporabljajo. Čim prej začnete s tem prehranjevanjem, tem bolje je.

POPOLNOMA ZASTONJ dobite mojo knjigo, iz katere izveste mnogo koristnega. Kdor ima bolečine in se hoče teh hitro in brez nevarnosti rešiti, naj piše še danes. Ponovno povdarjam, da dobite popolnoma brezplačno, brez vsake obveze za Vas moja navodila in Vaš zdravnik se bo gotovo s tem od prvovrstnih profesorjev priznanim

novim načinom Vašega prehranjevanja strinjal.

V Vašem interesu je, da takoj pišete, da Vam potem takoj postreže moje tamkajšnje zastopstvo. Črpajte pouk in ojačenje življenske volje za zdravje iz knjige izkušnega zdravnika. Ona nudi okrepljeno in življenjsko tolaľbo ter se obrača na vse bolnice, ki se zanimajo za današnje stanje zdravljenja pľučnih bolezni. — Moj naslov:

GEORG FULGER, BERLIN-NEUKÖLN, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 624.

Stekleno blago in porcelanasto posodo, okvirje za slike, razne kipe i. t. d. kupite najboljše pri stari

Celjski steklarni**M. Rauch, Celje**, Prešernova ulica št. 4.

Brušena in navadna ogledala po tovarniških cenah. Prevzema steklarska dela pri novih stavbah. 694

TRI PREDNOSTI

- I. Ogromna izbira.
- II. Izborna kvaliteta.
- III. Nizke cene in plačilne olajšave.

Blago za moľke obleke in spomladanske plašče. - Blago za damske kostime, plašče in obleke. - Cefiri, oksfordi in poplini za moľke srajce. - Crepe-de-chine, crepe-saten, crepe-georgette, crepe-marochine. - Bemberg- in umetna svila v modernih barvah in desenh. Vsakovrstno platno za perilo stalno v veliki izbiri.

L. ORNIK, MARIBOR
KOROŠKA CESTA ŠTEV. 9

Prima dunajski kovaški koks 100 kg Din **76.-**

pri večjem odjemu znaten popust samo pri

BRANKO MEJOVŠEK

Telefon 2457

MARIBOR

Telefon 2457

643

Tattenbachova ulica št. 13

Specerijsko, manufakturno in želez-
tudi cement, beli pesek za vrtove in beton,
cementne cevi, zidno in strešno opeko itd.

kupite najboljše pri

KARL SIMA**Pekel - Poljčane**

663

Kupujem po najvišji ceni kostil, staro železo, cunje, šetine, in deželne pridelke.

Čitajte „Slov. Gospodarja“!**Jermene**

za stroje priporoča

W. BADL, Maribor

Glavni trg

659

Glavni trg

CENE SO PADLE!**Zahvala.**

vsem, ki so na kakršenkoli način izrazili sočutje ob prebriski izgubi nepozabnega soproga, očeta, svaka, strica, tasta in starega očeta gospoda

Franca Krajnc

vel posestnika.

Prisrčno se zahvaljujemo zlasti preč. duhovščini, pevskega zboru, darovalcem vencev in cvetja, vsem gg. županom, zastopnikom raznih korporacij, vsem dragim prijateljem, znancem in sploh vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Prav osobito se zahvaljuje mo gospodu dr. Krambergerju za njegovo požrtvovalnost.

Sv. Jurij v Slov. goricah, dne 9. maja 1930.

658

Žalujoči ostali.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

198

Pozor birmanci!

Konfekcijska trgovina **ŽIGA WEISS**
Celle-Gaberje 3 (v hiši g. Plevčak)

priporoča raznovrstne zgotovljene obleke v vsaki velikosti in po najnižji ceni že od Din 100.— naprej. Lastno izdelovanje oblek po meri in najnovejšem kroju. Oglejte si pred nakupom našo zalogo. 423

Najcenejše in najboljše

kupite
barve, lake, firneže, terpentini, karbolineum, maže za kolesa, olje za stroje in masti, bencin i. t. d. pri

Branko Sučević, Maribor

Telefon št. 2153 Slovenska ulica 8 Telefon št. 2153

KUPUJEM drva za opeko!

Branko Mejovšek, Maribor, Tafttenbachova ul. 13

Telefon 2457. 642 Telefon 2457.

Osebnostno pravico za trgovino oddam. Dopise pod »Trgovina« poslati na upravo lista. 647

Prekliče. Prekličem, kar sem trdila o g. šolskem upravn. Albinu Spreitzu ter se mu zahvaljujem za ustavitev tožbe. — Zgornja Sv. Kungota, dne 6. maja 1930. Cilka Komauer. 649

Posotvo 4 orale pri okrajni cesti z obsejanimi njivami, lepim sadonosnikom, vinogradom; poslopje v dobrem stanu na prodaj. Naslov v gostilni Klemenčič, Vurberg. 648

Hiša z gospodarskim poslopjem in vrtom se prodaja. Maribor, Gozdna ul. 28, Pobrežje. 650

Lepo kmečko posestvo 28 orolov blizu Sv. Marjete na Dravskem polju prodaja za 240.000 Din Troha, Maribor, Aleksandrova cesta 18. 651

Novo zidano hišo, 3 sobe, nekaj zemlje in travnika, primerno za vsako družino ali obrtnika se po ceni prodaja. Martin Klep, Sv. Rok pri Ptuj. 653

Ure, zlatnina, očala.

Budilke po Din 50—

Zajamčeno prvovrstne izdelke kupite samo pri urarju **M. Ilger-jevem Sinu**

Maribor, Gosposka ulica 15¹⁴⁴⁴
Popravila hitro, dobro in poceni!

Nikdar če niste imeli tako prijetne in lahke košnje,

630 kot jo boste imeli letos, toda le, ako boste kosili z garantirano domačo

Jugoslovensko koso

Zahtevajte te kose pri vseh trgovcih!

Sedlarskega učenca

Anton Ostrožnik, pošta Gomilsko.

sprejme s hrano in stanovanjem 641

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje, uspeha se raduje!

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

I. Z. Z. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

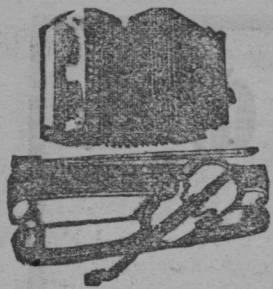
Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

1

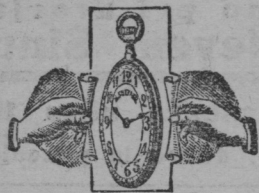
Zabava je potrebna vsakemu človeku. Brez dvoma — igranje na raznih instrumentih tvori zelo lepo in koristno zabavo. Radi tega se še danes obrnite na veletrgovino Stermečki, Celje, ki vam bo poslala veliki ilustrirani

cenik z več tisoč slikami popolnoma zastoj. Harmonika enoredna Din 250, 315, dvoredna 360, 450, troredna 995, gramofoni 280, 345, 520, otroški 110, vijolična (gosli) 142, 315, 545, skatija za vijolino 155, lok 49, mandolina 160, gitara 270, citre 380. Samo najboljši proizvodi svetovno znanih tvornic.

Naročila preko Din 500 poštnine prosta. Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar.

Trgovski dom R. Stermečki, Celje št. 24.
Dravska banovina. 207-7

Posestivo blizu Hajdinske postaje Draženci št. 28 se takoj proda. Vpraša se Breg 38 pri Ptuj J. Toplak. 646

Ta ura

je mojstersko delo

je dosedaj rekel vsakdo, ki si je nabavil pravo "IKO" ali "OMIKO" uro iz tovarne ur v Švici pri že 32 let svetovno znani solidni strokovni urarski tvrdki H. SUTTNER. Taka ura je **ura za celo življenje!**

Prave švicarske 44 Din dalje, ure za dame in gospode, žepne ure že od 44 Din, zapestne ure, verižice, prstane, uhane, okrasne predmete in darove iz zlata, srebra t. d. najdete v ogromni izbiri v novi veliki ilustrirani domači knjigi, ki jo **brezplačno dobite** ako z dopisnico zahtevate od svetovne razpošiljalne tvrdke ur

H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠTEV. 992.

Zaloga:

Stekla
Porcelana
Svetiljk
Ogledal
Okvirjev
Slik
Kipov
Vsakovrstnih
šip i. t. d.

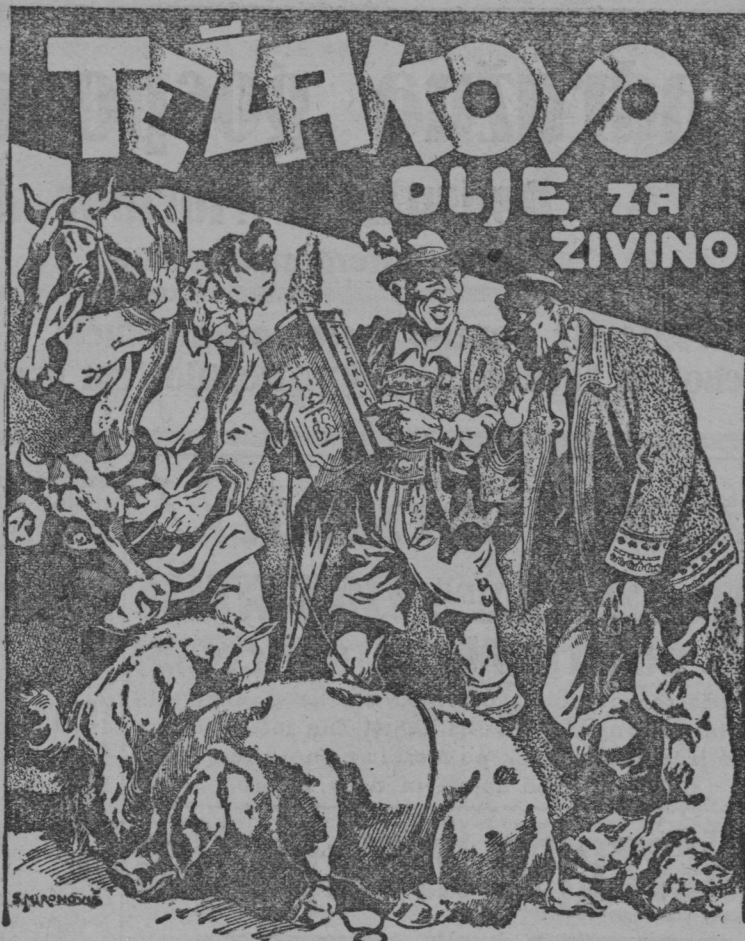
FR. STRUPI CELJE

Prevzema vsa stavbna in druga steklarska dela. Najnižje cene in solidna postrežba. 28

Proda se malo posestvo s pridelkom vred v Partinju. Naslov v upravnistvu. 644

Originalne francoske **VERMOREL** žveplalnike in škropilnice ter vse nadomestne dele za te aparate ima v zalogi po zelo ugodnih cenah tvrdka Lovro Petovar, Ivanj-kovci. Ceniki na zahtevu. 612

Vajenca sprejme pekar na Pečnik, Selnica ob Dravi. 617

"Težakovo olje za živino" se dobi samo pri **M. Težaku, Zagreb, Gundulićeva ul. 13**

v kanticah od 5 kg in stane ena kanta s poštnim povzajem Din 125.—

To olje je nesporno najuspešnejše sredstvo za krmljenje slabotne in zahranje živine in sicer radi bogate vsebine na vitaminu A in posebno radi vitamina D, ki ga v drugem nobenem krmilu ni. 297

Pohištvo — Preproge

posteljnina, oložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištena tkanina i. t. d. najboljše in 291 najceneje pri **Karlu Preis**

Brezplačni ceniki! **Maribor, Gosposka ulica 20**

K O S E

vsakovrstne, tudi novo patentirane »Flugs« vse garantirane, najboljše brusne kamne in srpe kupite pri Jos. Jagodiču, v Celju na Glavnem trgu. Bogata zaloga drobnih železnin, kuhinjske posode, najfinejše kava, riža, ruma, čaja in pravega malinovca. 611

REUMA - IŠIAS

zahtevajte pravočasno zdravljenje pri hiši s Pistyanskim blatom ali gotovim obkladkom (kompresom). Brezplačni opis in informacije:

L. SCHREIBER 564

Zagreb, Strossmayerov trg 1. II.

10% obrestovanje

Vašega denarja za vsaki znesek od Din 1.000.— naprej. Pismene ponudbe na Poštni predal št. 4 Maribor. 588

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

je hranjen vlog znaša nad 35.000.000.—. Posojila na vključbo, poročila ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.